

"Varpa" ir "Ugnis".

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir polytikos sanvaitinis laikraštis.

Nr 2.

Plymouth, Pa., d. 9 Sausio (January) 1901 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVI.

Rasiant apie permainą adreso
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą.
Dėl norinczių pamatyti mūsų
laikraštį siunčiame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY
"Vienybe Lietuvniku"

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 30,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of "Vienybe Lietuvniku" executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:
JOB PRINTING in all modern languages

"Vienybe Lietuvniku"

Išseina kožną Seredą, Plymouthte

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2.00
Į UZMARE.....	\$3.00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10.00
Viena eilutė smulkiam raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	\$1.00
Pajieszkėjimai: už vieną sykį	50c.
Du sykius garsinant	75c.
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1.00

Pinigai kitatp nesišlunčia, kaip tik per MONEY ORDER, o registravotose gromatose ant szito antraszo:

J. J. Pauksztys & CO.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

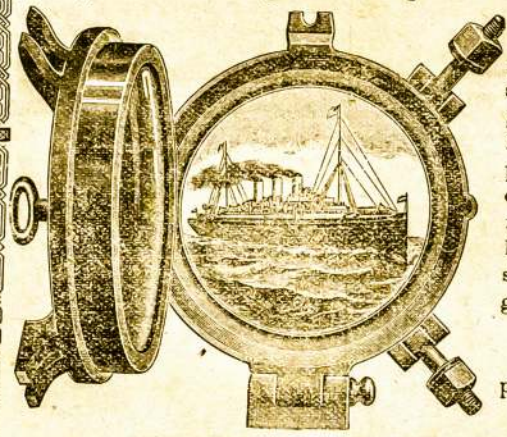
SPAUSTUVE.

„Vienybes Lietuvniku“
224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugyszių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbai atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialiū geriausiu ir greičiausiu laivu *

Siunčiami pinigai į visas vietas greitai ir pigiai. Norintis kad jo pinigai siunčiami į tėvynę neprazūtų ir kuo greičiausiu būdu nuėitų tegul kreipiasi

Po TOKIU ADRESU pas mumis

J. J. Pauksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main Street, PLYMOUTH, PA.

W. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos Philadelphios.

Pardūdame LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linių. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigų greitai ir pigiai. Susisznecam visokiose kalbose. Pinigų priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdame prieteliszka rodą. Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmeigtas!
Dr. RICHTERO wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street, New York.

Mėsinyčia Adomo Adžgaucko.

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, verszianą, jautieną, avinczianą, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime. teiposgi užlaikau miltų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę neikain pas kitus visi pas Ad. Adžgaucka

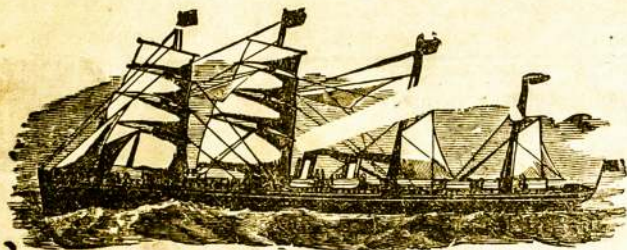
220 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas atidarytas { nū 7 iki 9 ryto, nū 12 iki 1 po piet, nū 6 iki 8 vakaro.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

I rieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiszekėti lietuvizskai ir lenkiszskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI
 31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
 20 Maaskade Rotterdam.

Lietuvizskas ir Lenkiszskas **Kromas** visokių szviežių tavrų. Taipogi pardūda szifkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir truočiausių laivų. Izmaino visokius piningus, o i nusiunczia į užmarę, riesiog į namus greitai ir pigiai.

Sam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

Didele krautuve
IR KARCIAMA

Kas nori gero tavr'o gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPA. GYSTĖS.
 Prezidentas — V. Daukszys
 P. O. Box 1018 Plymouth, Pa.
 Sekretorius — A. Ilgunas
 P. O. Box 48 Gilberton, Pa.
 Kasierius — A. Olszewskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill
 Knygius — N. Olszinskas
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szj bei tą dasižinoti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarelių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką
 81 N. Hancock st. WILKES-BARRE

ZINGEIDU IR AKIVA DEL SVIETO.

Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplukusių galvų slinkimą plaukų į trumpą laiką sudrutina yra duota užtikrinimas (gvarancije). Kožuas užsiganėdina, kur jau tukstanciam ypataj profesor. Brundza suteikė puikius szvelnius ir tankius plaukus, ką tai laimingi per laikraszezius ir laiszkus iszreiszkė szirdingai padėkavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY, Brooklyn. Norinti gautie visą rodą -u informacije per laiszkus adresavokit sziteip:

J. M. BRUNDA CO
 Box 2361, NEW YORK, N.Y.

The Fair Store.

Prekės musų krautuveje:

No 1 Pulkus skalbimui ceberys	65c.
" 2 " " "	90c.
" 3 " " "	\$1.15
" 1 Drapanoms beskės	39c.
" 2 " " "	50c.
" 3 " " "	60c.
" 6 Szluota, gerald padaryta	25c.
" 7 " " "	30c.

Geležiniai puodai virimui 49c. ir augszcziaus
 Skalbynės 10c. ir augszcziaus.
 Biekės kepimui 8c. ir augszcziaus
THE FAIR STORE
 Pirmiaus Hereberger's stand 43 E. Maine st.
 Abe J. Stone, savinikas.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė-Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskāuda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė pronzkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziannikai) visacs reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J PETER BREIDT

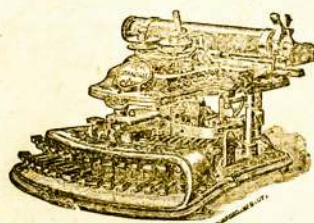
Locninikas.

AGENTAS

asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už ugnes

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Ant pardavimo

dėl drukavimo laiszku, nauje maszinukė Munson No. 3, 1 rekė \$25.00
 Atsiszaukite ant szio adreso:

J. J. Pauksztis

Bx 1018 Plymouth, Pa.

WM. N. REINOLDS, Jr.,

ADVOKATAS.

42 Welles Building,
 Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
 Szkolina piningus.

„LIETUVA“

Nedėlinis Laikrasztis iszeina kas pėtnyczia Chicagoje ir paduoda žmonėms svarbiauses ir teisingiauses žines isz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujusias politiszskas žines, tai yra, apie krutėjimą žmonių visuose krasztuose svieto, visose vieszpatytėse, apie jų darbus, uždarius, naujiausius iszradimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lietuva“ skaito dasižinos apie viską, kas tik sviete darosi, apsiszvieis ir iszmoks žmoniszskai pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metų \$200, ant pusės metų \$1.00. Pinigai tur but užmokėti isz virszaus.

Uzsiraszdydami ir pinigūs siusdami adresuokite teip:

A. Olszewski.

924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
 CHICAGO, ILL.

Visokias knygas,

lietuvizskas, taip drasiszkas kaipo ir moksliszskas, taipgi ir laikraszezius; kaipo tai: „Varpa“, Ukininką“ ir „Tėvynės Sargą“, visus tris kartu imant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygy ir laikraszezius ant paziuros pisiuncziu dovainai. Užprasanzant knygas arba laikraszezius, reikia sykiu ir piningus prisiusti.

Jurgis Lapinas
Tilžėje — Tilsit
Ostpr, Germany.

PERŽVALGA.

— Atkreipiame ypatingą skaitytojų atydą ant žemiaus patilpusio straipsnio „Netikėtus pavojus“.

— Tamtikroje vietoje skaitytojai ras „Balą“ Lenkų tautiško Susivienijimo dalyke įsteigimo ypatingo laikrasčio susivienijusių tautų. Susivaižavimas delegatų paskirtas ant 5 d. Vasario 1901 m. Pittsburg'e, Pa. Lenkai jau išrinko savo delegatus, o iš mūsų pusės, apard ro Sziupio, niekas į delegatus dar nepasidavė. Priėmimą svečių norėjo parengti lietuviai, bet tą garbę reikėjo pavesti senesnei leukiskzai draugystei „Sakalų lizdui“, kuri turi savo dailią ir ruimingą salę. Ketinantieji atsilankyti ant susivaižavimo kaip svečiai teiksis pirm laiko pranešti apie tai užveisdami dr. „Sakalų lizdo“, ant adreso: „Mr. J. Lenard, N. 76, 12 str., S. S., Pittsburg, Pa.“

— „Tėvynės Sargas“ pramanė naują klasifikaciją knygų. Dėl knyguczių „Trumpa istorija Didžiosios Prancūzų revoliucijos“ ir „Olga Liubarovicziūtė“ jis atrado rubriką: „naujos vodingos knygutės“. Mes nesitikejome nuo rimtų „T. S.“ vedėjų tokio stambaus prasižengimo prieš žurnalistiską etiką.

— Londono lietuviai nuo tulo, jau netrumpo, laiko svaikiasi į lietuviszką parapiją kunigo, bet veltu. O jug kunių pilnas Kretingos kliosztorius!

— „Tėvynės Sargas“ paduoda sekanciją žinią: Seinų vyskupui Baranauskui atlankius anuomet savo vyskupystės parapijas, tie klebonai, kurie priėmė jį su ypatinga iškilme, tapo nubausti, minėtinai gen guber. Imeretinskis uždėjo ant kiekvieno po 50 rub. koros. Apie tokį valdžios parėdymą, vyskupas nė nepraneszė nubaustiems, bet atsidė-

jęs paskutinoj tas baudas apmokėt iš savo izdo, padavė į ministeriją skundą. Kiauri metai nieko nebuvo girdėt apie to skundo likimą, bet sztai pareina žinia, jog tą reikalą perkratysęs Senatas Petropilėje. Vyskupo varde stos bylon garsingasis advokatas Spasovicz.

Isz Lietuvos.

Joniszkyje, kaip ir visur po Lietuvą, rupeštingi apie mūsų blaivystę girtuokliai ruskiai-czinauninkai įtaisė arbatnamį su maskoliszkų knygynu. Vyresniuoj užveizdėtoju nuo pat pradžios tapo paskirtas uolus obrusenijos isz pažintojas, valseziaus rasztininkas Erazmovas. Aiszkiai suprasdamas, kiek gali obrusenijos dalykuose padaryti tokios įdėnės, kaip namai, kur maskoliszką knygą pasaldina popo paszvestas arbata, Erazmovas su karsztumu jaunos szirdies, o su gobumu suaugusio proto, koku yra apdovanojotas, pasiszventė tam darbui. Gražu turėti tokius darbsztuolius, kad jie prakaitą lietu dėl tokių dalykų, kurie visur vienodai giriami, kaip naudingi. Bet arbatnamiai, žiurint į juos akimis lietuviu-kataliko, nepriguli prie giriamųjų vietų dėl savo paslėpto tikslo. Arbatnamiai — szildo lietuvius, bet maskoliszku garu; arbatnamiai — tai maži, grynai maskoliszki kliubai — „kružki“ tarp svetimtauczių, kurių kasztu jie turi didinties ir augti. Prisižiurėjus į visokius brangius iszmislus — maskoliszkaikalbanczius fonografus, „ach wysieni, moi sieni“, czirszkinanczias „samograikas“, į „miglotus paveikslius“, paaiszkinanczius lygiai miglotą mokslą maskoliszku skaitymų į tankias vakaruszkas, ant kurių buriai žydaiczių-mieszczioniukų didziuojas su savo mokėjimu „o tieczestwiennos“ kalbos, — neprisirikdamas pasakyti gali:

tai ne mūsų įrėdnė, ne mūsų zobova, nepataiso mūsų jaunimo, bet labians jį gadina, kvailina, tusztybės pripuczia, panaberija pakelia, paproczius gadina labiaus, negu senosios purvinos ir paszvinkusios žydų karceziamos.

Joniszkis nuo rėdo gauna 10 tukstanczių, ar ten kiek, atlyginimo už propinaciją. Buvo kilę daug nesutikimų kaip juos sunaudoti; bet rodos, viskas pasibaigė, ir tie pinigai bus ant statymo bažnyczios apversti. *Kovo Sėbras.*

Isz Tytavėnų, Sz. p. Pasmus dalykai vis prastyn eina ir, jei Dievas ant mūsų nesu simylės, tai kaszin ko sulauksime! Tytavėnų popas, Dimi trijus Gubinas, nesnaudžia, bet apsiputojęs bėgioja, norėdamas visus praryti. Biau riausia, kad jau turi keletą vyrų ir moterų isz katalikų, kurie pradeda jam zemaiczius žudyti, eina popui už svietkus, kur tik pareikalauja.

Praeitą metą Gubinas už kaptų gynimą pasodino 8 moteriszkes ir 4 vyrus ant mėnesio į Raseinių kalinį. Užgriebęs senuosius katalikų kapus, popas, kuriam valdžia atskėlė nuo klebonijos žemę, kas met kilnoja tvorą vis toliaus. Nedoras gobszius jau daug kšnelių prisitvėrė, o ypacz prie bažnyczios bromos užėmė perpusę sieksnio, atkeldamas tvorą arcziaus bromos durų, nors pagal plianą jam ten nevalna artintis. Lenda, kaip beragė vis gilyn, kad garsingos Tytavėnų stacijos atsirastų tarp jo žemės: paskui ir tas prisisavins, jei niekas dabar jam per nagus neuždrož.

Žmonės, nerasdami niekur teisybės, susiraszė ir padavė praszumą ciesaoriui. Jis, žinoma, negavo to praszymo, nes czinauninkai jį prisiuntė atgal popui, kurs su Raseinių asesoriu suszaukė 50 vyrų ir keletą moterų pas urėdininką ir

uždarė, o paskui kozną pavieniai klausinėjo: kas ciesaoriui rasztą raszė, kur buvo jų susirinkimas, kas buvo vadu. Iszgudrėję tytavėniskiai atsakė: paraszė, kas mokėjo, susirinkimas buvo turgaus dieną ant ulyczios, ten ir pasiraszėme. Asesorius mokantiems raszyti liepė vėl pasiraszyti ant popieriaus, kad isztikro tai jie ciesaoriui raszė. Žmonės drąsiai vėl pasiraszė, nors asesorius vis baugino kaliniu už pasiraszumą. Nebijoję ir moteriszkosios ir kalbėjo: jei mus Gubinas nenustos žudyti ir mūsų turtą plėszti, tai karalius isz rankų apturės praszumą!

Laukdamas komisijos, kuri turėjo atvaziavus apveizėti kapus, kuriuos popas nori paversti į savo dirvą, o katalikai uzrakinę laiko ir neduoda, popas norėjo spyną nuplėszti, bet negalėjo; praszė dvaro kalvį rakto, tas nedavė; o kad papraszė Asikį, kalvį, savo prietelių, kurs szmotą bažnytinės žemės, klebonui kliosztoriuje sėdint (vis už tuos kapus), užginczijo, tai tasai padirbo raktą, su kuriuo, žmonėms matant, popas kapus atrakino. Tą jo sauvalingą darbą žmonės suraszė su liudytojais ir padavė atvaziavusiam komisijos sanariui. Popas spyną buk nuneszęs klebonui, sakydamas: priimk spyną, tai tavo paties žmonės nuplėszė. Buvo popas sustatęs protokolą ant dviejų nekaltų žmonių; bet jų namie tada nebuvo, tai iszsiteisino. Klebonas vos atsikratė nuo tų spynų. Matot, pats dirba, o ant kitų kaltę verczia.

Dabartinis klebonas, bijodamas, kad ir jo nesuėstų, kaip suėdė kitus kunigus, visaip jam teikias, norėdamas gyventi geruoju; bet ką czia: kad Apveizdos žadėta už tikėjimą kentėti, tai ir reikia kentėti; su gudais jei piktuoju nieko nepadarysi, tai geruoju nė tiek. Kada kunigai su gudais drau-

gauja, visuomet bažnyčia verčia, nes esti nuskrausta.

Urėdninkas vieną sykį atėjo į Gradusų koplyčią, kur žmonės keliais eina, ir ėmė liūti, stodamas ant relikvijų. Kada moteriskės pradėjo ginti, tai urėdninkas ėmė keikti, sakydamas, jog jam, ruskiui, siaurėnė kokiio šventumo, ir tyčioms atgal nuėjo per stiklius. Tai jau barbarystė!

Szis prabaszczius užvedė lenkiskus giedojimus, ko prie ano klebono nebuvo. Kaip poneliai nelabai mėgsta giedoti (kun. Tarvydas tankiai juos padėjęs monstranciją, lojodama už tai), tai gal ir dabar vienas dudorius tegiedos.

Tytavėniskis.

Isz Szėtos, Vilkm pav. Szėtoje labai buvo išsiplatinus girtuoklystė. Monopolį įvedant, reikėjo tris krautuves įtaisyti, paskui vienok beliko 2, o dabar tik viena. Bet kas isz to? Paliovė gerti degtinę, teip pamėgo alų, kad deszimtimis tukstancų butelių per met iszgeria.

Klebonas Sakalauskis kaip pamato bažnyčioje kokį lenkelį, tuojaus pradeda sakyti ne lietuviszkai, bet lenkiskai (nuo pradžių-pradžios to nebuvo buvę!). Jei kas ateina užpirkti gėzėkvijas arba calunines Miszias ir prakalba lenkiskai, tai jau visos maldos bažnyčioje bus lenkiskos; tas žmonėms labai nepatinka; jei vienas isz giminės, „svietavėnis“ — nusistatęs pas kunigą, durnai padaro, užsigėdėjęs savo kalbos, tai delko visa giminė turi buti korojama? Kamendorius Leikus grynas lietuvis, bet neturi tiesos elgtis priešingai savo perdėtinui; vargonysta, St. Danilevicius, nors gerai moka lietuviszkai, bet ir tas su vargonais puczia lenkiskai adynas ir kitką; vėl nenorėdamas nusidėti klebonui.

Matutis.

Isz Radviliszchio. Maloni yra Radviliszchio bažnyčia: nauja, szvari, lygioje vietoje, varpai sutaikinti; giedojimai puikus, grynai lietuviszki. Kunigai pamokslus sako aiskiais žodžiais, nekraipydami lietuviszko isztarimo, nemaiszydami svetimų žodžių. Tokie pamokinimai eina tiesiai į szirdį, žadina puikius jausmus. Procesijos — kaip danguje. Pirmoji vaikų komunija daug Dievui garbės daro. Kunigas Pr. — tikras platintojas blaiyvystės.

Užtai didis miestelis, pilnas gelžkelio tarnų, į niekus viršta. Lietuviszškai kalbėti ne skurlininkai nebenori; kaip scdietetis ateina į miestelį, tuoj mokos lenkiskai arba maskoliszkai, nes tai — „ponų kalbos“. Jog ir lietuviszkai kalbanczių ponų atsirado, to dar negirdėjo. Yra keletas kromų katalikų-lietuvų, kurie per pusę jau iszvirto isz lietuviystės. Yra gana ir galvažudžių su Klausiuku, vadu. Laktaszczzių ateina daug, bet vis maskoliszki ir dar tokie biauirus, kaip „Swiet“ Komarowo.

Isz Kuliv. Telszių pav. 14 d. Spalių mėn. į Sziaulius iszvezė Pilypą Szlimą už tai, kad priesz 6 metus pas jį buvo radę Garžuose keletą knygių ir kas ten kitas paliudijęs, jog ir kalendorių gavęs pasiskolinti nuo jo. Tuomet Szlimas iszbėgęs į Ameriką, nelaukdamas tyrinėjimo. Keletą metų praleidęs, sugrįžo ir apsigyveno kitur, Kuliuose. Reikėjo gi kam liežuvį įkiszti apie jo sugrįžimą ir dar primeluoti, jog ir dabar tebeprilaikąs knygas ir sachariną. Už savvalingą iszėjimą už sienos reiks kalinyje pabuti. Už kitką nėr žinios, kas bus; greičiaus nieko.

(Isz „Tėv. Sargo“)

Nuo isztremtojo.

Garbus tautiečiai! Sziuomi daneszu Jums, jog per D. S. esu gavęs:

1-mą kart, apie 13-X 25 r.
2-ą „ „ 14-XI 25 r.
3-ą „ „ 5-XII 42 r. 35 k.

Isz viso 92 r. 35 k.

Už tą paszelpą nuoszirdžiai dėkavoju aukautojams ir paskirtojams.

Nuo sziądien liekas man dar 433 dienos isztremimo (iki 16 Vasario 1902 m.); Kalvarijos kalėjime isztupejau 631 dieną. Didžiausia czia bėda, kad nėra kaip užsidirbti ant kasdienės duonos; o priegtam nuolat sirguliuoju ir daktaras uždraudė man judėjimą.

10 Gruodžio 1900 m., Sl. J.C.

Politiszkos žinios.

Amerika. Nuo Pilipinų salų nieko ypatingo nepareina. Kaip ir seniaus, atsitaiko menki susikirtimai tarp amerikiecių ir pilipiniecių, isz kurių žymesni buvo szitie: gener. Grant su pulku pėstininkų sekė paskui pasikėlėlius ir jau buvo juos apsukęs, bet 30 Gruodžio naktį pilipiniečiai su savo gener. Alejandriuo persiveržė per amerikiecių eiles ir iszspruko. Generolas Grant'as labai susigėdo, o jam į pagelbą nusiuntė kitą generolą Funston'ą, kurs, sako, geriaus moka gaudyti pilipiniecius. Provincijoj Cavite buk sugavę amerikiečiai isz tarpo insurgentų 1 papulkauninką, 2 majoru, 5 kapitonus, 1 leitenantą ir 48 kareivius. Vienok, reikia atsiminti, jog szitos žinios paaina nuo Amerikos generolų, o nuo paczių pilipiniecių retai kada tebuna žinios, per tai tankiai garsinama visai ne teip, kaip isz tikrųjų buvo. Turbut, ne teip ten amerikieciams lengva, kaip jie giriasi, nes szeip kam jie laikytų visus, 1000,000 kareivių, nenorėdami paleisti nė

liuosnorių, iki kongresas neatsiųs regulariszkos kariumenės.

Rytinė Azija. Kynų cieorius priėmė tas iszlygas, kurias buvo pastacziusios jam svetimos vieszpatystės. Jis dar buvo bandęs maldauti tulų palengvinimų ir savo praszymus iszreiszke pavidale penkių nužemintų klausimų, tarp kurių randasi toki: ar vieszpatystės neteiktųsi tvirtynę Taku ne griauti, bet palikt teip stovėt, visai nuginkluotai? kokias vietas ketina vieszpatystės užimti ir ar ilgai laikys jas užgultomis? kada jau bus sutarimas priimtas, ar tada paliaus vieszpatystės siuntinęjė koravonės ekspedicijas? Vieszpatysczių pasiuntiniai szituos mldimus palieka be atsakymo, nes, kaip jie sako, „klausymai esą neaiszku“, o be to dar jie turį iszriszimui savo paczių visokių klausymus. Ypacz turbut dasiedė kinieciams teip vadinamos koravonės ekspedicijos. Tokias ekspedicijas, t. y. kareivių pulkus, europiečiai tankiai siunczia isz Pekino į apielinkes neva dėl persekiojimo maisztininkų, o isz tikrųjų idant deginti viską, plėszti turtus ir zudyti žmones. Kiniečiai tokių ekspedicijų bijosi kaip ugnies. Dailios krikszcionystės galės pramokti nuo europenų tie geltonveidžiai! Kokią nuomonę turi apie užpuolikus kiniečiai, matyt isz szitos jų kariszkos giesmės, kuri teippat parodo, kaip nuolaidus ir ramus yra patys kiniečiai: jie norėtų tik „iszszijuosę“ begti nuo nevidono, kad tik isztrukti isz jo nagų.

Atsibeldė naujos

Vėl barbarų gaujos, —

Per mus' slenkstį briaunąs:

Begėdės kaktos, iszblyszke veidai,
Pavydzios akys, prizelė plaukai,
Ir rankios graibios, be soties nasrai.

Mus atlanke minės

Isz žiemų laukinės —

Svietas nusiminęs!

Tvirtynes pilsto, nestato namų.
Kardais savytruoja, niapdirbta laučių:
Mus' ramiai szirdziai koktu ir baugu!

Lyg žvėrių jie budo, —
Minta ne iš grudo:
Gyvulius jie žudo,

Jų mėšą kramto, tarytum vilkai;
Iš žvėrių gauro jų apsiautalai,
Jų galvas plunksnos puoszia dyvainai.

Ramią iš senovės
Szalį, įsibrioves,
Barbaras isznovys!

O mus vadovai tik bėga nuo jų,
Pagelbos szaukia patsai Li-Chang-Cu
O prieszas tyko cziajau už peczių.

Kad vadai varguose
Jau mus nevaduose, —
Bėgkim išsijuose!

Nuo jurių kranto iki pat Ku-Vei
Aptvino krasztą barbarų pulkai;
Aptvinę pustys jį visą kiaurai!...

Kyniečių apiciera Enshai,
kurs nuszoė Vokietijos pasiuntinį v. Ketteler, akivaizdo je minios žmonių ir europiečių kariumenės, nužudė Pekine 31 Gruodžio. Lygiu budu nugalavo 19 Gruodžio buvusį gubernatorių provincijos Shansi, Yu Hsien, kurs daleido bokseriams nugalabinti apie 50 krikščioniszkų misijonierių.

Pietinė Afrika. Burai, kaip jau žinome, įsiveržė į Kaplendo angliszkas valstijas. Sviestas dabar juokiasi, sako: lordas Roberts įtraukia pergalingai į Londoną, o burai — į Kaplendo kolonijas. Anglėnų vadai nė nesumano, ką daryti. Pats vyriausias generalas Kitchener, kurs vis gyvėsi turis burų generolą De Wetą savo spąstuose, dabar jau skundziasi visai nežinąs nė kur De Wet stovi. Į Kaplenda burų įsiveržė su virszum 5000, o prie tų dar prisidėjo ten gyvenantieji viengencziai burų — Olendrai; juodieji Beezuenalendo gyventojai teipjau kyla priesz anglėnus ir eina burams į talką. Anglams neisztenka pulkų, idant apstoti visur kelius, dėlto burai be painių traukia artyn vyriausio Kapkolonijos miesto Captown'o. Jeigu jiems pa-

sitaiko susiremti su angliais, tai visada burai gauna virszų; bet jie didelių muszių nejesz ko, o tik nori turbut sukelti žmones. Kaplende burai užėmė kelis punktus, teip jog jų yra ir rytinėje ir vakarinėje pusėje ir viduryje. Teipjau ir Transvályje burai neduoda anglėnams liuosai atsikvėpt, nuolat ant jų užpuldami. Ne dyvai per tai, jog Londone pasklido garsas, buk Anglija padarysiant su burais sandarą. Lordas Kitchener teipjau kalbina vyresniuosius burus užbaigti kovą ir susitaikyti. Vienok karės pabaiga prigulės nuo anglų reikalavimų. Jeigu szitie besocziai norės pilno pasidavimo burų, tai apie su sitaikymą nėr ką nė kalbėti. Tada burai ketina žut iki paskutinio, o nė pasiduoti.

Rusija. Caras visai pasveiko ir jau pasirodo žmonėms ir kariumėnei. Reikia laukti svarbių atsitikimų, nes Rusija be paliovos siunczia naujus pulkus į vidurinę ir Rytinę Aziją. Kaip žinoma, dar tik prasidėjus Kinuose ermyderiams, Rusija užgriebė Kinų dalį — Mandžuriją su 20 mil. gyventojų ir turbut ant visada pasiliks sav, iš ko kils be abejonės painės, ypacz su pavyduole Anglija. Pasirodo, kad užėmimas Mandžurijos atsitiko su žinia Kinų ciesoriaus.

Dalis darbu.

Syracuse, N. Y. Ant linijos Rome, Watertown & Ogdensburg konduktoriams, linijos tarnams ir krovikams nuo 2 Sausio pakelta užmokes tis nuo 9 iki 15%.

Oswego, N. Y. Padidina dirbtuves centraliszkojo New Yorko geležinkelio, teip jog dar kita tiek naujų darbininkų galės turėti teu darba.

Cleveland, N. Y. Stiklo liejinyczas uždare, per ką 300 darbininkų neteko dar-

bo.
Shamokin, Pa. Darbininkams „Union & Mineral Coal Mining Co.“ nuo szio mėnesio pradės mokėti algą kas dvi nedėli; vyrų su vaikais ten dirba 500.

St. Paul, Minn. Telegraphistai sziaurinio Pacific geležinkelio pareikalavo pakėlimo algų ant 10%; perdetiniai nenori nė kalbėti apie paaugztinimą mokeszio.

Pittsburg, Pa. Darbininkai „National Steel Co.“ Sharon'e, Pa., apturejo ant 1901 m. iszlygas, pagal kurias uždabis numazintas ant 10%; tokių darbininkų 400.

Pittsburg, Pa. Strai kavusieji darbininkai prie The American Bridge Co. gryžta prie darbo, kadangi kompanija apsiėmė mokėti jiems po \$3,00 ant dienos, už 9 val. dienos darba.

Denver, Col. Virszininkai Northern Coal Co. sako, jeigu strai kas jų kasyklose veikia neuzsibaigs, jie pargabensę išz kitur darbininkus, neprigulinczius prie unijos ir isz visų pajiegu bandysę pradėti darbus, kadangi jiems anglis neatbutinai reikalingos.

Hazleton, Pa. A. Pardee & Co. teipgi G. B. Markle & Co. pagarsino, kad ir jie savo kasyklose mokėsę du kartu ant mėnesio, ko darbininkai neatbutinai reikalavo.

Pittsburg, Pa. Vietiniai kapitalistai yra apipirkę žemės plotus 12,000 akrų Clarion, Pa. Jie pradėsę vesti naują geležinkelį nuo Clarion į Summerville, kuris kasztuosės apie \$200,000 ir pasitiki, kad pabaigoje szių metų, bus viskas pabaigta, teip, kad jau galėsę pradėti anglis kastl.

New York. Nuo 26 Balandžio praėjusių metų iki sziam laikui tęsėsi strai kas „Electrical Workers Union No. 3“; strai kieriai (isz viso 1400) 2 d. Sausio pasidavė ir sugryžo prie senų iszlygų, t. y.

pelno \$3,50 prie 8 val. darbo, o teipgi pripažinimas to „union'o“.

Chicago, Ill. Illinois Steel Works paleido priesz kalėdas 900 darbininkų ant nepaskirto laiko, kol savininkai neapsirupins - su savo reikalais ir vėl dirbtuves atidarys.

Pittsburg, Pa. Sustrikavo 1000 darbininkų dirbtuvėse, kur buvo iszdirbamos geležys prie statymo namų. Reikalauja padidinimo algų 7 ct. ant valandos ir 9 valandų darbo dienos.

Visi gerai atmena paskutinį milžiniszką kalnakasių strai ką Pennsylvanijoje, kuriame ėmė dalyvumą 125,000 darbininkų. Zingeidu yra iszgirsti, ką nukentėjo per tą strai ką kapitalistai. Isz raporto, patilpusio laikrasztyje „Chronicle“, matyt, jog geležinkeliai prarado \$6,812,000 isz priezasties sustojimo pramonės, prekystės ir vaziojimo pirkinų. Anglių kompanijos prakiszto ant bedarbės \$5,000,000. Tai yra geras pamokslas dėl kapitalistų ant ateites.

Kompanija „Midland & Hickory Ridge Coal Co.“ įtaiso ties McConnell Mills dvi naujas anglų kasyklas, prie kurių į 800 kalnakasių ras užsiėmimą.

Isz Amerikos.

Vagia žmones.

Apie naują atsitikimą su vagimu vaikų raszo isz Houghton, Mich.; tapo sugautas ir kaszinkur nuvestas 5 metų sunus Mrs. R. Thierny. Vagis yra pažystamas tam kraszte žmogus; jis nori isztraukti Kanadą, bet szerifas su pakviettais ukėtais užstojo jam kelią.

Užkazyras.

Abbeville, S. C., susikevcizijus belosziant isz pinigų, J. Dansby perszoė vieną isz lozszikų V. Kyle; atėjęs suimt jį szerifas Kennedy teipjau tapo

perszautas. Už taigi ir pat J. Dansby ant vietos suszandė szerifo pagelbininkai.

Ekspliozija kasyklose.

31 Gruo. kasykl. Hollenbeck ties Wilkes-Barre prigulincioj Lehigh & Wilkes-Barre Coal Co. isztiko eksplozija, per kurią užsidedę mediniai įtaisymai; ugnis, taciaus, tapo veik užgesinta. Kasyklose buvo į tą tarpą 500 darbininkų, už kurių likimą prisidingėta. Vienok visiems jiems, iszskiriant du, pasisekė laimingai iszeiti į virszų; tuodu gi du sunkiai apsvilo ir viens isz jų vargiai iszlikis gyvas.

Kiek ateina į Ameriką.

Isz urėdizkų skaitlinių darsizinojome, jog į Sv. Valstijas laike paskutinių 6 metų per New Yorką atėjo isz visokių svetimų szalių sztai kiek žmonių: 1895 m. — 229,370; 1896 — 233,400; 1897 — 172,480; 1898 — 200,902; 1899 — 278,846 ir 1900 — 369,573. Isz szitų žinių matyt, jog daugiausiai atkako pereituos 1900 m.; dar daugias buvo atėję tik 1892 m. Bėgyje paskutinių 6 mėnesių sugrąžino atgal į tėviszkę 794 ypatas isz atėivių. Bet daug emigrantų ateina be kontrolės, minėtinai per Kanadą, delto valdzia rengiasi ir ten ant rubezių įtaisyti perziurėjimo emigrantų vietas.

Kiek isz kasta anglių.

8 anglių distriktuose Pennsylvanijos valstijos per 1899 metus buvo iszkasta 54,034,224 tonai anglies (isz tų Plymouth'o angliakasyklose 126,343); Luzernės pavietas davė daugiausiai anglies — 20,515,714 tonų. Prie anglių dirbo 1899 m. 140,583 žmonių; isz jų 461 tapo užmuszti, o 1030 suzeisti; daugiausiai užmusztų (81) ketvirtam arba Wilkes Barre distrikte; priezastys tų nelaimių tokios: gazo eksplozija — 10

at-tikimų; užgriuvo — 4; prie karų dirbdami rado mirtį — 12; nuo szuvių — 4; įpuclė į kasyklas per neatsargumą — 3; nuo yvairių atsitikimų dingo gilumoj — 6 ir ant virsziaus 6.

Szis-tas isz statistikos.

Pagal praneszimą vyriausiojo kontrolierio vieszpatystės izdo, Sv. Valstijose 31 Gruo-džio turejo buti valdzios iszleistų popierinių pinigų (banknotų) ant \$340,061,410, daugias negu 1899 m. ant \$93,865,881. — 1900 m. valdzia iszleido naujų pinigų isz viso ant \$137,599,401, tarp tų: auk-sinių \$99,272,942, sidabrinų \$36,295,321 ir smulkių \$2,031,137.

Fabrikantai szel- pia straikierius.

Kompanija „American Window Glass Works“, Pittsburg, Pa. uždėjo ant savo sanarių mokesių, po pusę procento nuo kiekvienos sanvaitės pelno; tuos pinigus, kurių pasidaro \$900 ant nedėlios, siunczia į Belgiją staraikuojantiems stiklų dirbtuvių darbininkams. Mat, nuo kada Belgijoje prasidėjo straikas, į Sv. Valstijas įveža anat 18,000 skryninių stiklo mažias per mėnesį. Taigi ir fabrikantai, kada jiems nau-dinga, piilaiko straiką.

Atpigoguminiai pirkiniai.

Prekės guminių apavalių tapo nužemintos visur ant 25%. Mat, trustas nori primesti savo prekes visiems savistoviams pirkliais.

Pardavė už 10 ct. moterį.

Port Jervis, N. Y., 26 Gruo-džio, nekoksai M. Storms, atėjęs passudzia McCormick, praszė prisudyti jam moteriszkę E. Hull, kurią buk vyras pardavęs skundikui už 10 ct. Kaip davadas, tapo pristatytas kontraktas su paraszais pirkejo, pardaviko, parduotosios ir

jos 13 metų sunaus. Tas kontraktas skamba sziteip: „sziuo liudyjama, jog asz parduodu savo paczią Emmy Hull M. Storms'ui už 10 ct. gyvais pinigais“. Sudzia to dokumento už svarbų nepripazino, delto, kad jis rasztytas nedėlios dienų; ant galo sudzia czia pat pasakė, kad jis nepripazintų to dokumento ir tada, kad jis butų sziokiej dienų rasztytas.

Kiek pelno isz gelezinkelių.

Visi Pennsylvanijos gelezinkeliai, pagal urėdiszkas žinias, per metus atneszė pelno \$498,012,493; iszleidimai iszneszė \$428,637,899; akcijų valdytojų valdytojams paskirta dyvidendų (pelno dalies) \$37,013,306. Užmusztų ir suzeistų per metus suskaitė 21,357 ypatų. Kaip didzturcziai mokeszczius moka.

New Yorko milijonierius Vanderbilt savo nepajudinamą turta iszneszantį \$50,000,000 padavė vertu \$400,000 ir pagal tai tapo apmokeseziuotas. Reikia pridurti, kad tas labai įėjo į madą tarp Amerikos didzturczių ir nieks prieszai tai balso nepakelia. Kad paskui reikia pinigų ant visuomenisz-kų reikalų, tuos kiti turi sude-ti ir, žinoma, visa sunkenybe puola ant paczių darbininkų luomos. Vargzas po prisiega turi paduoti vertę daiktų, kuriuos turi ir mokėti už katę ar szunį, jeigu laiko, kadangi reikia pinigų ant visokių reikalų.

Ko kapitalistai norėtų.

Kad Barr, treczias vice-prezidentas Santa Fe gelezinkelio, tapo užklaustas, ką kompanija darytų jeigu jos naujai priimtiejie darbininkai bandytų susiorganizuoti, at-ake:

„Mes niekadus neduosime jiems sutverti kitą organizaciją.

Mes nenorime, kad jie organizuotusi ir nepavelsime tai.

Ateitėje darbininkai szitos

kompanijos bus atstatomi nuo darbo, jei tik bandys susiorganizuoti.

Jau mes turėjome pakaktinai darbininkiszkių unijų ir jų daugias nenorime.

Mes bandysime parodyti, kad mes patys rupinsimės apie savo reikalus ir teip, kaip mums gerias patiks, bet ne pagal rodas ar su pavelyjimu darbininkų“.

Gerai teip velyti ir kalbėti bet ar teip bus? Matome kad darbininkai jau nelabai klausia pavelyjimo ir labai tankiai padaro visai prieszai norus ir velyjimus savo darbdavių kapitalistų.

Nelaimės.

Harrison, Miss. Vieną trukį czia isztiko nelaimė, per kurią pražuvo 8 ar 10 žmonių.

Wilkes-Barre, Pa. 3 Sausio czia atsitiko nelaimė: 3 vyrai nusileido į kasyklas, idant tenai ką pataisyti; jiems iki velybų piėtų negryzus, nuėjo daug kitų jieszkoti anų, bet ir tie ilgai negryzo. Tada leidosi 8 val. vakare dar antroji partija jieszkotojų ir tiems pasisekė atrasti perdėtinį D. Williams'ą ir vieną fujerbosį, bet abudu užtrenktu mirtinai gazo eksplozija. Kasyklose randasi dar 6 nesujieszkoti darbininkai ir apie jų gyvastį labai prisibijo.

Plymouth, Pa. Czia arti, vienoj kasykloj, 3 Sausio, isztikus eksplozijai tapo ant vietos užtrenktas perdėtinis (bosas) Jonas Reduckis (lenkas), o daugelis kitų yra suzeistų.

Ugnys.

Griffin, Ga. sudegė didelė medvilnės (bovelnos) krautu-vė, drauge su tenpat sudėtais miesto archyvais; blėdies pasidarė ant \$100,000.

Coraopolis'e ties Pittsburg, Pa., gaisras sunaikino prigulinczius „Penn Petroleum Co.“ įtaisymus, padarydams blėdies ant \$100,000.

Harvey, Ill. sudegė įtaisų.

mai „Bellaire Stamping Co.”; blėdį apskaito ant \$400,000.

Derby, Pa. Pakilusi ugnis isz tvartų Harry Snyderio sunaikino teipgi keletą aplinkinių namų, vertų apie \$12,000.

Netiketas pavojus.

Ant musų ir musų vaikų ateitės Suvienytose Valstijose vyburioja pavojus, praszalinime kurio turi pasirodyti visoje savo vyrystėje musų kunigija kaipo tautiszka įrėdnė ir kaipo dvasiszkas draugijos vedėjas. Mes matėme nuopelnus, ir ne mažus, ant tautystės dirvos isz pusės atskirųjų ypatų kunigijos, o dabar atėjo laikas apsireikšti jai, kaipo tautiszakai korporacijai. Nusidėtumėme, abejodami apie gerą valę ir kilnius jausmus atskirųjų sąnarių tos korporacijos, ir jei atvirai ketiname dabar nurodyti jos užduotę, tai darome vien isz prijaudimo savo priderystės, kaipo organo, stovincio ant saugos visuomenės reikalų. Musų priderystė — persergėti visuomenę apie gresiantį pavojų, ko nespėjo dar atlikti patys dvasiszki vadovai, rasi dėlto, jog per pražtingą, nebroliszką skirstymąsi į nieku niszteisinamus burelius, mes nevisada dalinamės nė laime, nė vargais. Bet iszpažinkime, kad visų pavojus — visų ir rupestis.

Kalbam apie naują augstesnės dvasiszkos derarkijos politiką link neangliszkų givalų szitoje liuosybės szalyje. Trijs vyskupai: Scranton'o — Hoban, Green Bay'o — Messmer ir Marquette'o — Eis iszleido neseniai paliepipus, idant parapijų dvasiszkią įvestų angliszką kalbą kaip į pamokslus bažnyčiose, teip ir į mokinimą vaikų ar tai parapijinėse mokslincyčiose, ar tai prascam supazindinime su katekizmu. Toji politika siekia, kaip matyt, daug giliaus negu rodytųsi, nes gauname

patirt, jog ji taikinama ne vien prie menkesnių tautų, kaip lietuviai, lenkai ir tt., bet ir prie giminių, prigulinczių prie tautų su augszta kultura, kaip va prie prancuzų, gyvenanczių Naujojoj Anglijoj: isz pereito numerio „Vienybės” skaitytėjai gavo žinę, jog į 200,000 prancuzų Maine'o valstijos kėtina keltis į Kanadą dėl tautiszko persekiojimo bažnytinuose reikaluose. Daugumas isz musų, laistydami gailesczios aszaromis kiekvieną žingsnį,ėjome isz tėvynės kruvinais takais į szią liuosybės žemę, idant iszlaikyti gyvais savo kalbą, savo tautystę ir tėvų tikėjimą; visi mes sugraudinta szirdžia grįžtame nors mintyse į senąją tėvų supynę ir ten, isz tyro szaltinio, semiamo paguodą vargų ir liuksmybės dienose; sykiu mes kvėpuojame troszkimu parneszi kada—nors savo motinai padaugintomis tas brangias dovanas, kurias vystyklusose apturėjome isz jos palaimintų rankų. O dabar žmonės, kurie nenori ar nemoška suprasti musų gražiausių lukesczių, rengiasi paveržti nuo musų tą brangią viltį, jog mes savo vaikuose galėsime atlyginti gimtinei žemei už gausumą jos dovanų, jog szimteriopai sugražinsime jai jos aukas, duodami naują, sustiprėjusią mokslu, iszmintim ir kancziomis gentkartę. Jie nori paverst musų vaikus į anglus, o ne! ir ne į anglus, bet į isztautusį kosmopolitiszką konglomeratą (miszinį)!

Dabar mes esame ukėsais szios szalies ir visų musų pareiga yra tarnauti jai pridėrancziškai; mes jai ir tarnaujame savo praktitu, kiekvienas atiduodame visas savo pajiegas jos ekonomiszškai palaimai, bet savo savžinės mes negalime jai parduoti ir neparduosime. Politika czia turi nutilti.

Lenkų visuomenė jau yra pasiruozus stengtis visomis spēkomis priesz netiketą ant-

puolį anglikanizmo apasztaų, ją veda lenkiszkoji kunigija. Lenkai rengia tvirtą ir platų protestą priesz minėtą įvedimą angliszkos kalbos. O musų vadovai dar tyli. Nežinoma, ar yra ir kaip daug lietuvių vyskupystėse Green'o Bay'o ir Marquette'o, bet Scranton'o dijecezijoje be abejonės turime daug lietuviu ir daug lietuviszkų parapijų. Gelbėkime tautystę, vadnokime nuo tautiszkos žuties savo vaikus ir patys savę. Nieks svetimas nepaduos mums pagelbos ranką, dėlto patys neapsileiskime. Dvasiszkiškai prigules czia vadovystę, bet ir paczios parapijos, kaipo tautos sąnariai, turi pakelti prieszaravimo balsą. Ir visai spaudai; be skirtumo partijų ir nuomonių, czia bus vieta sukėlimui visuomenėje tikro supratimo artymo ir iszgąstingo pavojaus.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Waterbury, Conn. 3 Sausio 1901 m. Szvento Kazimiero pagelbinė draugystė turi dvi krautuves valgomų daigtų, isz kurių viena pasekmingai gyvuoja jau 4 metai, o antroji dar tik pereituos metuos, 18 Liepos, tapo atidaryta. Abiejose krautuvėse kas mėnuo apsiverczia nemažias per \$15,000, todėl galima manyti (?! kam manyti, kad turi but aizskios skaitlinės? Red.), kad ir pelno liekasi gerokai. Prie tų krautuvių turi net 9 vyrai gerai apmokamą darbą; lietuviai — darbinukai teip gerai iszsilavinę darbe, jog net svetimtaucziai turi stebėtis isz jų greito prigudimo. Pradžioje girdėti buvo vienas tik iszjuokimas draugystės užsiėmimo, o sziądien jau tie patys pagyrimo žodžių dėl jos neranda. Visi prakilnesniejie ir sumanesniejie lietuviai perka reikalingus daigtus draugystės krautuvėse; daugumas dyvyjasi, kodėl musų guodotinas

klebonas szalinasi nuo lietuviszko krautuvės, duodams paveizdą dėl tokio pat elgimosi ir tuliems musų tautiecziams, papratusiems sekti dvasiszko tėvo pėdomis. Niekieno akyse musų draugystė negalėjo užsiųpelti papeikimą, jau vien dėlto, jog ji yra aukavus ant bažnyczios apie \$900 (nuo szio laik draugystė nežada daugiaus aukauti). Toliaus draugystė užlaiko isz savo izdo jau kelinti metai 3 naszles su vaikais, szelpdama kiekvieną ant dviejų dolerių kas sanvaitę; panaszaus paveisdo mes nežinome gyvenime musų lietuvių Amerikoje.

Kad lietuviai, atlaikę daug painių, pastatė savo užmaną ant tvirto pamato, tai jiems nėra ką baimytis, jog jų darbą kas galėtų sugriauti; mus lietuviai, iszsimokinę kantrybės pataikę pergalėt visokias kliutis, kokios tik pasipynė. O dabar jie gali dziaugtis, susilaukę savo darbo vaisių; ant garbės musų draugystės turiu pasakyti, kad ji visame atlikdavo savo pareigas. Nebuvo tokio užmanymo, ant kurio szv. Kazimiero draug. nebutų paskyrus gausių—gausenių aukų.

Ir teip buvo paskirta:
Ant ateivių namų (pavesta) \$50
Isz dėsties Krazių skerdyn. \$10
Ant Lattimer žudvės \$20
Ant kn. Burbos paminklo \$10
Ant Paryziaus parodos \$10
Ant kankintinių \$25
Vargu kita kokia draugystė gali susilyginti su musaja gausume paaukavimų.

Isz musų draugystės darbų kitos pagelbinės kuopos turėtų pasimokinti ir imti paveizdą: kuri yra pinigunos sziek tiek sustiprėjus, privalo užvesti panaszią krautuvę, o be abejonės jos rastų pasisekimą. Isz kitos pusės, kad daugiaus tokių kooperatyviszkų krautuvių lietuvių tarpe atsirastų, tai visokius gerus užmanymus būtų daug lengviaus įkūnyti.

Todelgi, tesie garbė uzmanytojai Waterbury'o kooperatyviszkos lietuvių krautuvės, kun. J. Žebriui, kurs pirmutinis pakėlė tą klausymą ir daug prisidėjo prie jo įvykdinimo savo išmintingais paaiskinti mais ir raginimais.

Garbė ir visai draugystei, kuri yra pirmutinė ir vienatinė visoje Amerikoje, įstengus įknyti tokį svarbų užmąmą! Šanarys draug. J. Tareila.

Baltimore, M. D. Musų lietuvių nieko gero ant lietuvių vystės naudos neyra nuveikę. Daugumas tiek tik žino, ką gerti ir lozti kazyromis. Kitas, atsiėmęs subatoj uždarbį, kaip sėda į lozį, tai pareina panedelio rytą be jokio cento, o namėje pati su vaikais alkani ir neapdengti. Ir moterių ne viena mėgta išsigerti; yra tokių, ką atėję pas barą, siurbia šnapsą nelyginai dielė kraują ir prastovi ilgus vakarus.

V. Ž.

Newark, N. J. Mes savo kunigo ant vietos neturime, dėlto kalėdoti atvažiavo iš Elizabeth'o kun. Žindzius. Kalėda — tai jo dalykas ir asz priešz tai nieko nesakau. Bet kam tas reikalavimas, idant kiekvienas bučiuotų kunigo ranką? Kitam tas nemieja, o kad kunigas atkiszta per nevalią, tai gali kitą syk iszeit papiktinimas. J. D. Szesztokas.

Wilkes-Barre, Pa. Musų mieste yra lietuvių į 12 szimtu, neskaitant gyvenančių artyroje apielinkėje. Taigi skaitlius nemažas, tik bloga, kad iš jų nelabai kas turi tikrą supratimą, o didmena murkso tamsumoje ir letargiskam miege. Mes turėjom (? o kur dabar? Red.) „kliubą Socialistų partijos“, o teipgi turėjom (?) laisvą draugystę po vardu D. L. K. Algerdo, ir draugų buvo susiklausę apie 58, tam priešzais buvo tik tris.

Mes turim sutvėrę draugystę Tėvynės M. D. — tai yra mūsų gražiausi darbai. Bet reikia imtis prie triuso su didesne energija ir užbaigti visus mūsų nesutikimus, kurie žudo mus paczius. Visus gero noro tautiecius praszau susirinkti po N. 24 Dodson Lane, ant 13 d. Sausio 1901 m., 3 valandą po piet. E. Bazilius.

Elizabeth, N. J. Visur žmonės bunda iš miego, visur platinasi apszvietimas, o pas mus to nematyt ir mūsų lietuviams, rodos, nieko nereikia. Pereitą pavasarį susitvėrė czia Politiskzas apszvietos paszelpinis kliubas, į kurį įsiraszė suvirszum 100 draugų. Nekurie šanariai užmanė įtaisyti kliubo skaitinyzią ir nors atsirado prieszininkų, bet diduma balsų nuspręsta buvo pasamdyti pas lietuvių rumą už nedidelę mokeszį, tik po 5 dol. ant mėnesio. Įsitaisė skaitinyzia, bet į ją mažai kas ateina, o jei ir lankosi kas, tai labiausiai dėl kazyrų ir mėtymo kaulelių. Tai mat kokia mūsų brolių iszmintis ir kaip jie nesupranta skaitymo naudos. Czia rasi teipjau ir nepadoriai gyvenančių su svetimoms moterims. Bet kad užsimintum kam apie reikalą apszvietimo ir skaitymo, tai tuoj gautum vardą „bedievio“.

Lietuvis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

N. 5 T. M. D. kuop. Philadelphia, Pa. naujai prisiraszė:
1081 V. Dovydaitis -60
1082 S. Zambruckas -60
1083 J. Gudiszkiš -60
1084 S. Andziulaitis -60
M. Dovydaitis užmokėjo -60
T. Astromskas -60
A. A. Jocis -60
K. Unika -60
A. Zuikys -60
N. 12 T. M. D. kuop. Boston Mass. nauji:

1085 A. Vartavicius -60
1086 J. Lapinskas -60
1087 P. Plėszkus -60
1088 P. Vizsniauckas -60
1089 K. Lapiuskas -60
1090 J. Starinokas -60
1091 J. Mukevicius -60
1092 A. Milius -60
M. Stelmokas užmokėjo -60
J. Tamulynas -60
J. Raulynaitis -60
N. 6 T. M. D. kuop. Spring Valley, Ill. nauji:
1093 K. Endriusziš -60
1094 J. Baukus -60
1095 V. Sinkevicius -60
Lietuvis, Little Rock, Ark. \$1,00
A. Ilgunas.

Kasos stovis.

Įplaukimai:

Pagal „V. L.“ N. 49 \$253,36
Kuopa Ladd, Ill. 8,70
„Edwardsdale, Pa. 4,30
„Baltimore Md. 4,35
„Gilberton, Pa. 10,15
„East St. Louis, Ill. 1,80
„Torrington, Conn. 7,20
„Binghamton, N. Y. 7,20
„Lost Creek, Pa. 3,90
„Gilberton, Pa. 5,88
„Spring Valley, Ill. 1,80
P. Urbaitis, Rheinlan. Wis. -60
J. Graiczius, Lock Port, N. Y. -60
Lietuvis, Little Rock, Ark. 1,00

Sykiu \$305,81

Isz mokėjimais:

N. Olszinskiui už siuntinėjimą knygu expresu ir pacztu 20,03
Money orderis to paties -14
Markės už 30 egz. „Vanduo“ Edwardsdale, Pa. kuop. -29
Markės ant laiszkų -26

Sykiu \$20,72

Kasoje lieka \$285,09

A. Olszevskis.

Balsas

Į lenkiskzas, lietuviszkas ir rusiniskzas organizacijas, kaip lygiai į tų tautų laikraszczius. Chicago, Ill. 2 Sausio 1901 m.

Apmąstęs, jog pakeltas laikrasztyje „Zgoda“ projektas d-ra Szliupo apie įsteigimą suvienytomis pajiegomis lenkų,

lietuvių ir rusinų laikraszcziu angliskzoje kalboje, kuris turėtų buti įrankiu supazindinimo kitų tautų ir vieszpatyczių su skriaudomis, slegancziomis tautas, isz kurių seniaus sukrauta buvo Lenkiskzkoji respublika, — yra didei svarbus ir gail atneszti mūsų tautiskzam reikalui gerus vaisius;

apmąstęs, jog tarp lietuvių ir rusinų apszreiskzė ir plėtojasi, užgriebdams vis platesnes eiles, judejimas su norais tautiskzos savistovystės ir skirtumo, ypacz czia Amerikoje, per ką visos tris paminėtos tautos pradeda su kaskart augancziu neuzsitikejimu žiurėti viena į kitą, koksai neuzsitikejimas ardo bendras spēkas kovoje su tais pacziais visų prieszgniais; apmąstęs, jog pareiga Vyriausiojo Komiteto Lenkų Tautiskzo Susivienyjimo, kaip didžiausios Lenkų organizacijos, prie kurios drauge su lenkais priguli isz mažos dalies teipjau broliai lietuvių su rusinais, — yra sugauti, idant mūsų spēkos dėl veiklios kovos neirtų ir nesilptų per vaidus su giminėms, knrių triusas su mumis isz vieno priesz tuos pat nevidous bus teip lygiai jiems, kaip ir mums didei naudingas;

apmąstęs toliaus, jog atsitikus tokiai progai, Vyriausias Kotas Lenkų tautiskzo Susivienyjimo turi priderancziai iszpildyti tą savo užduotę, kurios prasmė apreikszta 5 ir 7 skirsniuos II straipsnio Susivienyjimo konstitucijos;

— Vyriausias Komitetas Lenkų Tautiskzo Susivienyjimo, susirinkęs 29 Gruodžio praėjusį metą, nusprendė ir sziuom szaukiasi į organizacijas ir spaudą visų trijų tautų, isz kurių susideda senovės Lenkų respublika, idant jos atsiųstų savo vietininkus ant susiviazivimo, rengiamo ant 5 d. Vasario szių metų Pittsburgh'o mieste, Pennsylvanijoje.

Vyriausias Komitetas kreipdamasis prie jų, turi tvirtą viltį, jogei szitas jo raginimas netaps blogai suprstas, ir vienkart apreiszkia, jog sziuos jo darbus veda nekas kitas, kaip dora valė ir troszkimas susiprasti su broliszkomis tautomis, kurių tautiszkas tiesas kupinai pripažįsta, idant atsiekti kuonogeriausias pasekmes veiklioje kovoje su tais pacziais prieszais.

Vyr. Komitetas praszo visų organizacijų ir laikraszezių, kaip lenkiszkių, teip lietuviskių ir rusiniszkių, kurie ketintų atsiųsti savo vietininkus į susivaziavimą, idant prisiųstų apie tai žines ant vardo vyriausiojo sekretoriaus Susivienijimo, ukėso T. Heliński, 102—4 W. Division str., Chicago, Ill. Isz prisiųstų žinių bus matyt, ar tas broliszkas ir svarbus pasekmėse susivaziavimas galės įvykti. Pagarbę ir pasveikinimą! (Paraszai Komiteto šanarių ir direktorių).

„Zgoda“, 3 Sausio 1901 N. 1.

Nesibaimija socializmo.

Garsus Amerikoje Mark Hanna, pravadyrius republikonų partijos, kuriam tiktai pasidėkavojant McKinley tapo prezidentu iszrinktas, o kurį Mark Hanna kontroliuoja, užką ir yra sakoma, kad tai jis esąs prezidentu Suv. Valstijų, neperseniai vaziuodamas per Chicagą, turėjo pasikalbėjimą su reporteriu tulo laikraszezio, kuriam tarp kitų dalykų yra teip pasakęs:

„Kad asz lankiausi New Yorke tuojau po rinkimų, tulas protaujantis žmogus teip sakė į mane: — „Gerai, mes dabar apgynėme šalį nuo gresusio jai pavojaus, bet asz drebu pamislįjęs apie ateinę. Ankszciaus ar veliaus mes turėsime haisių kovą szioje szalyje tarp pajiegų konservatizmo isz vienos pusės socializmo

isz kitos ir asz baimijuosi, kad socializmas iszlaimės tą kovą“. O asz nė kiek nesibaimiju apie tai, atsakiau asz ir tamistai pasakysiu kodėl. Czion pas mus yra du dalyku, kuriuodu nedaleis iki tam. Viens tai yra sistema Amerikos mokslainių, kitas Romos katalikiszkoji bažnyzia. Toji didėji bažnyzia (tikėjimas), teip pat daug kovoja priesz socializma, kaip ir protestoniszkosios bažnyzios (tikėjimai), kaip man yra žinoma. Ir bėgyje paskutinių rinkimų augszciausieji virszininkai ir įtekmingiausios ypotos katalikiszkos organizacijos kreiva akia žiurėjo ir prieszinosi apsisreiskimams neapykantos vienos luomos link kitos. Teip ilgai kol szii, stabdancioji tokius apsisreiskimus, pajiega dar buojasi ir toliaus, tamista gali visai baimės neturėti, kad socializmas įsvieszpatautų Amerikoje“.

Kaip matyt, tai Hanna neįžiuro net kas aplink jį daros ir matomai netik kitus, bet ir savę patį jis bando perliudyti, kad dalykai teip stovį arba virsz, kaip jis malonėtų. Mark Hanna yra turėjęs daugiaus straičių ir ergelių su darbininkais, negu kuris kitas Amerikos milijonierius ir tokiuose atsitikimuose nesikreipė prie „stabdancios pajiegos“, bet prie savo suktybių, paklusnios valdžios ir milicijos, tai kam dabar ant tosios „pajiegos“ teip daug pasitikėti. Tai vis tiek, ką skęstanciam už sziaudo stvertis. Nesiekiant toliaus, tik dirstelėkime tarp mus paczių, kur toji „stabdancioji tokius apsisreiskimus pajiega“ buvo kelis metus atgalios ir kur ji dabar stovi, aiskniai pamatysime, kad ji eina visai į prieszingą pusę, tai yra žemyn, mažyn.

Apart to dirstelėkime ant katalikiszkos Prancuzijos, Belgijos, katalikiszkos dalies Vokietijos, teipgi Hollandijos, ar

ne tose szalyse socializmas yra pasiekęs didžiausios pajiegos? Tose szalyse teipgi yra sistema viesių visuomeniszkių mokyklų. Tokių pat mislių ir Vokietijos ciesorius Vilius laikėsi ir tegul Hanna jo pasiklausia, ant kiek pasisekė ugį socializmo sustabdyti. Dabar neužtenka laikyti socializma svajone arba pavadininti prastu vardu ir jau nesibaiminti nieko, ypacz dar pasitinkint ant kokios nors pajiegos. Sziaudieną tada galima nesibaiminti, kada socializmo reikalavimai tampa iszpildyti.

Kad savo laike Vokietijos darbininkams pasisekė iszrinkti pasiuntiniu socialista, galingasis tuomet Bismarckis sakė jam vis tiek esą, kad parlamente rastųsi ir pusė tuzino socialistų, ne tik vienas; vienok dar jam bunant prie valdžios, socialistiszkių pasiuntinių parlamente buvo jau kelios deszimty. Dabar jų ten yra ne pusė tuzino, bet pusė szimto su virszumi.

Rusinu seimas.

Per naują metą, Jersey City, N. J., buvo rusinų seimas reikale įkurimo ateivių namo, suvienijimo visų parapijų ir iszleidimo tarptautiszko laikraszezio angliszkoje kalboje, — ant kurio tai seimo ir man teko buti.

Dėlei įkurimo ateivių namo tapo sutverta tam tikra draugystė po vardu „Ruskole Nationalnoe Emigration. Tovaristvo“ po ezarteriu ant visų Suv. Valstijų. Šanariais galbuti kiekvienas rusinas ir rusinė, kaipo ir kitų tautų žmonės, mokėdami metinės mokes ties 50 ct. Toliaus draugystė darbuosis sziteip:

1) Gelbėti ateivius, kad jų negražintų atgal dėl stokos kelių dolerių ir pristatyti juos, kur jie keliauja.

2) Užlaikyti agentą, kuris lankytųsi castlegarden'e ir pa-

imtų visus rusinus po savo globa, kad jie nepakliūtų į nagus žydų arba kitokių isznautotojų.

3) Užlaikyti darbininkų rasztinyzią ir praneszti savo žmonėms, kur galima gauti darbas, kiek reikia tenai darbininkų.

4) Prie ateivių namo užlaikyti knygyną visų rusiniszkių knygų ir laikraszezių be skirtumo turinio, kur kiekvienas rusinas galėtų pasiskaityti tai, kas jam pamėgsta. Teipgi užlaikyti skaitinyzią visų rusiniszkių rasztų, paskolinant knygų, užstatant kauciją ir mokant po 5 ct. per sanvaitę už laikymą knygos.

5) Įsteigti dėl suaugusių vakarines mokyklas, kur tiejie iszsimokintų rasztyti ir skaityti.

6) Užsiimti kolonizacija, kur rusinai galėtų apsigyventi ant derlių ukių.

7) Užlaikyti pavargelius: senus ir negalinczius užsipelnyti sau dienos duoną.

Draugystė gyvuoja nuo Kovo mėn. praėjusių metų ir laike 9 mėn. iszgelbėjo 32 rusinu nuo sugražinimo atgal. Kasoje turi \$559,71.

Toks tai draugystės mieris. Tą darbą ji vienok atliks su pagelba visų rusinų, gyvenančių Suv. Valstijos, steigiant szakas ir kuopas, vi-ur organizuojant rusinus.

Dėlei suvienijimo visų parapijų ir užvedimo tam tikros tvarkos nutarta suszaukti tam tikrą seimą, ant kurio kiekviena parapija atsiųs savo kunigą ir po vieą parapijoną, ne kunigo iszrinktą, bet parapijos. Per tokių parapijų susivienijimą mislyjima prijaukinti rusinus prie valdymosi savimi federaliszku būdu.

Kas link užmanyto tarptautiszko laikraszezio iszleidimo, seimas vienbalsiai nutarė susidėjus su kitoms tautoms tokį iszleisti. Kaip turėtų buti atliktas darbas, palikta nuspręst susivaziavimui tautų pasiunti-

nių, kuris bus 5 Vasario Pittsburgo ir tam iszrinko savo pasiuntinius. Kasztų iszleidimui tokio tarptautiszko laikraszcio rusinai turi per \$150 surinkę jau.

Rusinai dvasiszkoje pajiegos stovi žemiaus už lietuvius. Visa jų apszviestunija – czion Amerikoje – tai kunigai ir jie tai užmanė bei veda visą augszcziaus minėtą darbą. Žymiausiu darbininku yra kun. N. Pidhorecki isz Jersey City. Prie gero sutarimo ar negalėtumėm ir mes lietuviai panašiai daryti? Ateivių namas, susivienijimas visų lietuvių, darbo žinios, abelnos skaitinyczios, mokyklos, kolonizacija, užlaikymas savo pavargėlių – mums nemenkiaus reikalingi už rusinus. *P. Mikolainis.*

Isz Manilos.

Manila, 18 Lapkriczio 1900 m.

Asz jau vėl kaip namie, nes sugrįžau į tą patį miestą Manilą, užimtą amerikiečių, ir apsi gyvenau toje pat kazarmėje. Asz labai džiaugiuosi czia pargrįžęs, nes kad Pilipinuose ir nekas per buvis, bet Kynuose buvo daugkart blogiaus. Mes perbuvom Kynuose nuo 16 d. Rugsjuczio iki 21 Spalnio; iszpažinom per tą laiką daugybę vargo, neturėjom taktikrų drabužių ir tankiai budavom be maisto. Su mumis vos neat-sitiko teip, kaip su prancuzais 1812 m. Rusijoje. 21 Spalių isztraukėm isz Pekino į Yang-Tsun; ejome isztisas keturias dienas kėsdami szaltį; toms dienoms užszaldavo vanduo ant ketvirtalio colio storio, o mes buvom apsilvėkę tais drabuziais, kuriuos dėvėjome Pilipinuos nuo saulės! Yang-Tsun'ą, kurį iszardė 6 Rugsj., radome atstatytą, gelzkeldvaris naujas; įtaisė jį Rusai ir uždėjo rusiszką paraszą. Tenai prie stotės tarnauja rusai, bet vyresnysis ant jų yra lietuvis, kurs 4 metal, kaip atsis-

kyrė su tėvyne (paeina isz Sziaulių pavieczio); kad asz jam parodžiau „Vien. Liet.“, tai jis pažiūrėjęs skundėsi, kad užmirszęs lietuviszakai. Man pasidarė pikta ir asz atsitraukiau nuo jo, padėkavojęs ir už pakvietimą į namus; asz velyt nuvėjau pas tikrus burliokus į jų zemlianką, kur radau gražų priėmimą. „Matai“ – teip savyje dingojau, – „jau kad truputį į vyresnius iszkilo, tai nuduoda nemokąs savo kalbos“. O jis isz viso tik tebyra unter-apicieru.

Tekdavo Kynuose matyti visokių szalių kareivius. Maskolių kareivis turi apdaužytus žandus, bet iszputęs juos rekia „ura!“ ir tiek; rusų kareivis gauna po 90 kapeikų algos už du mėnesiu. Del sulyginimo paduosiu žinias, kiek gauna kitų szalių kareiviai: Suvienytų Valstijų – 13 dolerių ant mėnesio, Anglijos – 1½ dol. ant sanvaitės (nedėlios), Italijos – 3 lyrus už du mėnesiu, Prancuzijos – 1½ franko ant mėnesio, Vokietijos – 1½ dol. ant mėnesio ir tt. Geriausiai maitina Amerikos ir Anglijos kariumenė ir prie tų dar isz bėdos galima vargti; o rusiszka kariumenė tai jau nesvietiszka vargsta.

Atvažiavę ant Manilos, pataikėm į tą laiką, kad lytus jau buvo perėjęs; baisybė vuodų didei kaukina žmones. Kad isz mūsų brolių kas butų buvęs Pilipinuos užmusztas – negirdėt; o vienas, Kazys Kildiszius, numirė isz kruvinosios, jo brolis gyvena Brooklyn'e.

A. B. Sujeta.

Isz visur.

Neseniai atliktas suraszas gyventojų Meksike parodo, kad įgyvenimas tos szalies iszszesza 12,481,573 žmonių.

Gobtuvės Niederlandų karalienės Vilhelminos su kunigaikszociu Erikriu isz Meks-

lemburg-Szwerino paskirtos ant 7 dienos Vasario 1901 m. mieste Haag'oje.

„Kanolių karalius“ Krupp'as Essen'e, Vokietijoje, paszkyrė neseniai 1,000,000 markių – pusę ant įsteigimo fondo algoms persenėjusiems urėdninkams, o kitą pusę ant pastatymo darbininkams namų. Tai mat, menką dalį to, ką paglemžia toks Kruppas nuo darbininkų kaipo eksploatorius, jis paskui „dovanoja“, kaipo geradėjas, tiems patiems darbininkams.

Pasibaigus visaszvietinei parodai, Paryžiuje pasiliko be užsiėmimo daugybė žmonių, pritrauktų Paryžiun tokiu ar szikiu budu isz priezasties parodos; vienam tik Gruodzio mėn. Paryžiaus policija yra suėmus 12,970 nužvelgtų ypatų, tam skaitliuje 6 užmuszėjus, 2879 valkatas, 2459 pasigėrusius ir 3983 už prostitutiją.

Ties Anglijos krantais, La-Manche, gale Gruodzio siautė baisi audra, laike kurios prazuvo angliszkas laivas „Pegasus“ su 34 žmonėmis; tik vienam pasisekė iszsigelbėt; keliolika laivų per tą pat audrą pagedo. Ji tęsėsi 36 valandas ir isztiko teipogi pakraszcziuos, kur isz-vartė žuvejų bazužius, telegrafu stulpus ir t.t.

Maskolijoje, Alten kalėjime, pakėlė maisztą tenai esantiejie kaliniai ir pakilo musztynė. Valdžia tuojaus pasiuntė karianą ir prasidėjo kova, kurioje užmuszta 8 ypatos ir keli szimtai suzeista. Priezaszcia maisztos buvo, blogas maitinimas kalinių, vertimas jų prie labai sunkių darbų ir sukimszimas į anksztus, priszvinkusius kambarėlius. Sargai pasielgdavę nezmoniszka. Valdžia paliepusi tą dalyką isztirti.

Amerikonas George F. Topham kontraktorius, kuris Meksikoje vedė naują gelezinkelį, yra pasodintas į kalėjimą mieste Tesuitlan, už užmuszimą dviejų darbininkų italų, kurie dirbo kaipo murininkai prie tiesiamo Santa Maria gelezinkelio. Topham teisinasi, kad darbininkai nakczia ardė gelezinkelį ir buvo padarę plianą jį patį užmuszti ir jis juos nuszovēs tik savę gindamas. Atsitikimas padarė didelį sujudimą.

Burų prez. Kruegeris, atvažiavęs į Vokietijos miestą Koelną, apsigyveno tam pacziam Domhotel'jy, kur pirm kelių metų pergyveno kelias dienas Kinų ministras Li-Hung-Chang. Tik koksai skirtumas! Kinų pasiuntinį Koelne pasitiko visos augsztesnės valdžios ir kariumenė su kape-lija ir visokia iszkilme, potam nuvedė jį į kunigaikszcziams paskirtus rumus. O Kruegerį ant gelezinkelio nieks isz valdžių nelaukė, o tuo tarpu pasėdėt nuvedė jį į urėdninkų kambarį. O kada Kruegeris iszreziszė norą aplankyti garsingą Koelno „Dom-Kirche“, tai nuvažiuot davė jam seną karietą su viena szlubuojančia kumele. Prezidentas padėkavojo už tokią „karietą“ ir nuėjo pėsccias.

Ties miestu Isztib Turkijoje pakilo musztynė tarp kareivių ir kaimiečių, kur 8 kareiviai tapo užmuszti. Valdžia buvo pasiuntusi kareivius, kad suminti kelis bulgarus, nužiurėtus kaipo pasiuntinius makedoniszkojo komiteto, pasidarbuojanczius tarp vietinių makedonieczių. Susimuszitau ir daugiaus atsitaiko.

Ispanijoje, Valladolid'e pasikorė 102 metų senis vardu Al-lagoje, saviinkas namų, nės jam nusibodo teip ilgai laukti myrio.

Pabalga ant puslapių 27 ir 28.

APLEISTASIS.

Jus stebitės ir nesuprantat,
O ar pasigailit kada:
Kad man pacziuos jaunystės metuos
Galva nukarszus ir žila?
Sztai skliautas — giedras, o apniauki,
Kad užsirutini, dangau!
Su juoda szirdgėla užmigęs,
Su baltu plauku pabudau.

Apkalstę tėvą už liuosybę,
Iszvarė į žiemų szalis;
Mocziutė smugio neatkėlė —
Isz skausmo truko jai szirdis.
Du tėvu asz turiu danguose,
Dvi motinas tarpe žvaigždžių:
Nė vieno tėvo, nė mocziutės
Ak! nejauciu asz tarp žmonių.

Kas mielas rytas, vos auszrelė
Tik tvykstelia dangaus kraszte,
Asz trokštu galo savo vargui
Teiraujuos augsztyj žydrame;
Szvelnus vėjelis manę sveikin,
Apkaista veidas rausvuma,
Ir tartum aniuols į padanges
Masin: ir tav jau czia vieta.

Regiu sztai dvejetą karvelių,
Kaip jie myluojasi karsztai,
Ir szirdį spaudžia: kas vārgdienį
Aplėbs nors kartą szirdingai?
Paguodos szirdžiai jau nejeszkau —
Jai balsas czia niatlieps meilus;
Nereik man svieto meilės — smertis
Vien suziedotine man bus.

Nesyk jus stebitės ir klausiat,
O rasi gailitės kada:
Jog asz szvelniuos jaunystės metuos
Be vilties vystu, kaip gėla.
Dangus sztai melšvas, — audrai kilus,
Tuoj apsiniukia debesiais:
Juodi vargai manę suvystę,
Iszvystę su žilais plaukais.

Kėksztas.

* * *

Gyvenimo mano saulutė jau leidžia
Kas kartą szeszėlius ilgyn ir ilgyn;
Jausmai bekovodami pasilsio geidžia,
Kas dieną prie karsto slenku jau artyn.
Gal greitai ant amžino gyvaszčio slėkszčio
Lazdelę kelejvio turėsiu padėt,

Bet geiscziau, kad dainas jaunystės įstengcziau
Paleisti pasaulėje pasizmonėt.
Vai, lėkkite, dainos isz vargo nupintos,
Isz kaimo į kaimą pas jaunus, senus!
Paguoskite szirdis, nelaimių sutrintas,
Nuszluostykite aszaras, kelkit jausmus!
Bet jeigu neraset pasaulėje vietas
Ir jus neatjaustų viengenczių szirdis,
O! tąsyk sugrįžkit, kur mano gul kietas
Rakstelis, kur gyvo netėmys akis.
Daugiaus nesiskirtumėm, mano dainelės,
Sesutės laimingų pasaulės dienų,
Sykiu pasilsėsim ramybės vietelėj
Po vėtrų, nelaimių, po žemės kovų.

Sekupasaka.

KARĖ.

(Isz prancuziszkos kalbos surinko ir
perguldė S. Mal...kis.)

P a s s y v i s z k a s ¹⁾
p r i e s z g y n i a v i m a s .

...Didesnės nelaimės pramoniskai sutvertų valdžių dėlei ir dėl didesnės naudos žmoniui, reikalavimai galiuų pastojo dar aiskiaus prieszkrikszczioniszki ir melagingais — nuo laiko, kada kareivystės pareiga tapo lygiai uždėta ant viso svieto. Dar vakar vos tik vienas isz 100 gyventojų prisidėdavo sudarymui kariauų, teip kad galima buvo spręsti, jog kareivio amatas buvo pareiga tiktai tautos sąszlavų. Tie, kuriuos užraszinejo prie vėliavų ir kurie nesibjaurėjo žudiko darbų, buvo tiktai nelaiminga iszimtinė. Bet civilizuota žmonija yra visadabar priversta užimti vietą glitose ant karės lauko, — nevat atkakliausi prieszininkai žudynės ir žmonės, kurie bjaurisi darbų žudytojo brolių ir iszszadėtojo Dievo.

Kitąsyk mažai skaityta Evangeliją, nebuvo žinota jos dvasės, tikėta buvo į visus kunigų tvirtinimus. Gana retai atsitikdavo religijos fanatikai, kurie kariszką tarnystę butų laikę už nusidėjimą ir bjaurė-

jęsi jos. Dabar beveik visi skaito Evangeliją²⁾ ir supranta dvasę krikszczioniszko tikėjimo, o visi yra priversti prisidėti prie karės, nors per pinigą užmokamą duoklėje, jei ne per tarnystę armijoje, kaip tai yra didžiausioj dalyje Europos; niekas nėra nuo to liuosas, nors jau daugiau nėra tikima į kunigijos iszguldinėjimus, teipo gi kaip tikinczių žmonių ar geraszirdžių laisvamanų.

Tai gi vienintėlis faktas atsisakymo, tokio kaip Drožžino³⁾, atsisakymas priesz baime kankynių ir myrio, pakrato visą milžiniszką savivalės rūmą, paremtą ant melagystės, ir parengia jos nugrimzdimą.

Valdžios turi materijaliszką galybę; jos turi savo rankose pinigus, įsteigimus, valdininkus, kunigiją, kariauų, visus atsidavusius jai įrankius. Podraig su tuo, jos turi teipo gi milžiniszkas dvasiszkas pajiegas ir didelę moraliszką įtekmę. Jei joms nepasiseka perpirkti, jos tur piną galę priversti, naikinti viską, kas joms prieszinasi. Nulenkiamoji kunigija paremia kareivystę bažnycziose; apdovanoti algomis rasztininkai suraszo knygas tam pat mierini; mokslinycziose skelbia, kad ne tik valia yra užmuszti, bet dar yra pareiga. Vis, kas grumoją tai apgavyvystei, yra užgin-

ta kuorusečiausiai. Baisiausios baumės paskirtos dėl tų, kurie atsisako tarnauti. O vie nok, nežiurint ant to visko, prasideda keistas dalykas: szitos apginkluotos masos galingos, milžiniškos, sujuda, sudreba ir taikos išsiskirstyti tuojaus, kaip Drožzinai, kurs apgarsino maisztą prieš žmonių prisakymus, idant klausyti Dievo prisakymų.

O Drožzinai ne yra vieninteliu tokios rūšies žmogum. Dabar jau raudasi tukstancziai, deszimtyz tukstanczių Drožzinų. Jų skaitlius auga kas met ir jų įtekmė platinasi visur. Yra skaitoma deszimtas tukstanczių Rusų, kurie atsisakė prisiegti naujam carui ir kurie laiko kareivystę kaip bjaurybę, paniekintą nevien evangelijoje, bet ir per pasprasciausius pamatus garbės, teisybės, dorumo. Mes zinom apie tokius maisztininkus netiktai Rusijoje, bet visose Europos szalyse. „Nazarėnai“, kurie yra atsiradę Austrijoje ir Serbijoje jau 50 metų atgal, o kurių skaitlius pereina 30,000, atsisako, nežiurint ant smarkių persekiojimų, užsinerinti kareivio mandierą. Ir ar neamatė mes neseniai Rusijoje žmogų augszto mokslo, laisvamanų, už imantį armijoje urėdystę daktaro, pametusį savo karjerą, nės jo sąžinė iszmetinėjo jam susizinojimą su įrankiais prievartos ir žudymo?

L. Tolstoj.

(„Prakalba prie Drožzinų“ — Revue Blanche — 15 Oct. -95.)

1) Passyviszkas — kenziantis, kantrus, neveikiantis.

2) Tolstoj'is ozia mena pravoslavus ir protestonus, kurie gal skaityti Evangeliją. Katalikams skaitymą Ev-os kuuigija užgina, kaon-gi po piezius sako, žmonių smegenys yra per silpnos, idant suprasti szventą rasztą.

3) Drožzin'as — buvo mokinioju Pietinėje Rusijoje. — Paszauktas į kariauną, jis atsisakė nuo tarnystės ir tapo nubaustas kankynėmis ir sunkiu kalėjimu, kur ir numirė.

Pasikalbejimai apie dangų ir žemę.

verte iš svetimų kalbų P. A.

(Tąsa.)

apsukus aplink visą dyną.

Klebonas toliaus pasakojo:

— Kad žemė apvali, gali patirti dar iš to: privaziuojant iš tolo prie kokio miestelio, lygia vieta, kur nėra nė girių, nė kalnų, pirmiausiai pamatai kryžių ant bažnyčios, paskui bokšto vidurį, toliaus bažnyčios stogą, o jau paskui kaminus ant namų ir stogus; tik arti privaziavęs gali visą miestelį pamatyti.

— Teisybė, tariau sau. Tikrai vaziuodamas į mūsų miestelį pirmiausia pamatai bažnyčios bokštą, paskui namų stogus ir visą miestelį.

— Teip pat, — pasakojo klebonas — esti ant jurės, kur nėra nė jokių kalnų. Žiurint į atplaukiantį laivą, išpradzių matyt tiktai viršūnės laivo stiebų, paskui buorės; visą laivą pamatome, tiktai prisiartinus jam prie krašto. Teip esti visur. Visuomet augštus daigtus pamatome ne iškart, tarytum per kokį kalnelį; iš akių jie išnyksta teipo-gi palengva, pradėjus nuo apačios. Žemė, kaip ir dynas, kiekvienoje vietoje pupsota. Kad žemė būtų lygi ir plokščia, kaip stalas, tai ištolo, kaip tik akis gali įžiūrėti, matytume visus daiktus nuo viršaus iki apačiai.

Kadangi šito pasakojimo apie laivus ir jurę nepermaniau kaip reikiant, klebonas išsitraukė iš spintos knygas ir parodė man štai kokį vaizdelį.

Laivai pasirodo palengva, tarytum išplaukdami iš anapus vandenų kalvos.

— Dabar, — tariau sau, — tai jau gerai numanau, kad žemė apvali. Išidrąsinęs dar klausiu:

— O kodėl vanduo nenusilieja nuo žemės ir žmonės nenupuldinėja, kad ji apvali?

— Kodėl žmonės nenupuldinėja?

— Tai-gi!

Klebonas nuėjo į kitą kambarėlį, pasiėmė nuo stalelio kokį ten geležgalėlį, sulenktą į pasagą, atsinešė pas maną ir klausia:

— Žinai, kas tai yra?

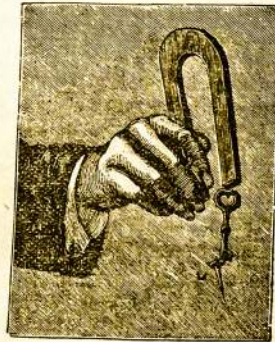
— Ne — sakau — nežinau.

— Tai magnesas arba magnitas — tokia ypatinga geležis, kuri traukia prie savęs geležinius ir plieninius daigtus. — Ir teisybė! Kaip tiktai klebonas prikišo prie to magneso saktelį, tai tuojaus pašoko, čik! ir prilipo prie magneso ir laikosi kaip prirakintas.

— Na-gi — sako klebonas — atimk raktelį nuo magneso.

Man rodėsi, kad tai lengva padaryti, vis tiek, kaip nuo stalo paimti, bet ne: turėjau gerai patraukt raktelį, kad atplėščiau nuo tos stebuklingos geležies.

— O dabar — sako man — prikišk raktelį arčiaus prie magneso ir laikyk teip. Vos prikišau raktelį, jis tuojaus vėl prilipo, kybo sau ir nekrinta žemyn. Stebuklai ir gana! Žiurinėjau iš visų pusių, ar nepateptas kuo raktelis ir magnesas: ne, abudu visai sausu. Kaip atplėšiau raktelį nuo geležies ir vėl prikišau artyn, tai jaučiau pirštais, kaip raktelis pats veržėsi iš rankų. Kaišiojau raktelį prie magneso ir iš apačios ir iš viršaus — vistiek: raktelis šokte šoka prie magneso ir laikosi prilipęs iki jį atplėšiu. Sakau, tikri stebuklai! Per tą magnesą net apie žemę buvau užmiręs. Klebonas man atminė.

Raktelis prilipo prie magneso.

— Tai-gi matai, žemė tur tokią-pat spēką, kaip šitas magnesas. Tiktai magnesas traukia prie savęs geležį ir plieną, — ir tai jeigu nepersunkus, — o žemė traukia akmenis, gyvulius, žmones, medžius, vandenį — visa, kas tik yra ant žemės paviršiaus. Del to tai ir vanduo nuo žemės nenusilieja ant dangaus, ir žmonės nekrinta, nors ir būtų apačioje po mumis — ly-

ginai, kaip šitas raktelis, kurs kabo po magnesu. Jeigu kas pats norėtų aiškinti nuo žemės paviršiaus, tai žemė vėl prisitraukia prie savęs. Paprastai sako, kad tai dėlto, kad žmogus sunkus; bet tas sunkumas nuo to ir išeina, kad žemė traukia prie savęs žmogų ir vis, kas ant jos yra.

Man pasirodė, kad lyg koks apjekimas nuslinko mau nuo akių, teip pasidarė man iškarto viskas aišku. Pradziugęs dar paklausiau:

— Ugi kodėl žemė išrodo tikrą kump koks lygus plotas? dėlko tiesiog nendatyt, kad žemė apvali?

— Ar tu toli matai aplinkui? užklause kunigėli.

— Teip per kokius 5-6 verustus.

— Tai gi dėlto, kad tu tiktai per šešis verustus matai! Kad ir per dešintį verstų matytum, ir tai visos žemės negalėtumei apmatyti, nes ji baisiai didelė. Ar žinai, kad jeigu norėtum apjuosti žemę per patį vidurį, tai turėtum nuvyti virvę penkių tukstančių keturių šimtų mylių ilgio. Kaip gi žmogus gal apmatyti tokią didelę žemę? Žmogus mato tiktai per kokią mylią aplinkui, o toks sklypelis, tiktai dalelė žemės paviršiaus, ir per tai išrodo paplokščias. Jug ir dyno sklypelis, ant kurio musė tupi, išrodo paplokščias, nors pats dynas apvalus.

— Aa, ir man teip rodosi, kaip kunigėlis sako. Tik pasakyk man, meldžiamas geradėjau, kaip gi tie žmonės, kurie po mumis gyvena, gal vaikščioti žemyn galva.

— Kaip tai žemyn galva? Kur gi tau apačia: ties galva, ar po kojų?

— Žinoma, po kojų, ten, kur žemė?

— O kur viršus?

— Augščiau, ties galva, kur dangus.

— Teip pat ir su tais žmonėmis, apie kuriuos klausi: jiems teip pat viršus bus augščiau, ties jų galvomis, o apačia po kojų. Tai gi ir vaikščioja teip-pat, kaip ir mes: galva augštyn, kojoms žemyn, o mes jug vaikščiojame kaip priguli.

— Visą jau suprantu, geradėjau, tik vieno dalyko negaliu permant: jeigu tie žmonės, kur po mumis gyvena, po kojų turi žemę, kaip ir mes, tai ką gi jie tur ties galvomis: turbūt teip-gi dangų, kaip ir mes?

— Žinoma, teip.

— Tai dangus eina aplink visą žemę?

— Žinoma, vaikeli; kur tiktai žmonės ant žemės gyvena, visur mato viršui saulę, mėnulį, žvaigždes: mato dangų teip-pat, kaip ir mes. Bet pakaks jau šiam kartui, grįžk namon, aš turiu eiti mišparų laikyt.

— O ar negalėčiau atsilaužti truputėlių to

magnesio?

— O kam tau?

— Aš dar namieje bandyčiau...

— Ne, negali, aš tau vėlyk duosiu galiuką liako arba spaudalo, to, kuriuo gromatas užspausdo. Liakas teip-pat traukia prie savęs, kaip ir magnesas, tik jį reikia pirma gerai įgelumbę patrinti. Geležies jis netrauks, o mažiulelį popieros sklypelį tuojau pritrauks.

Klebonas su-ijieškojo liako galelį, patrynė į rankovę, prikišo prie jo liaką — popierukė tuojaus pašoko ir prilipo prie liako, lyginai teip, kaip raktelis prie magnesio.

Pasigriebiau tą liako galelį, padėkavojau klebonui ir pasileidau namon. Bet neiškenčiau: atsėdau patvoryje šalyj kelio ir pradėjau trinti liaką į sėmėgos rankovę; prikišau prie popierėlės, o popierėlė strykt! prilipo ir kabo. Norėjau teip namon parsinešti, bet popierėlė neilgai trukus nukrito — matyti liakas paliovė traukęs.

Norėdamas pažiūrėti, ar tai teisybė, dar jį truputį į rankovę patrynčiau, popierėlė vėl prilipo ir teip aš ją palengva parsinešiau iki namų.

Kiek kartų paskui klausinėjau žmonių, nuo visų girdėdavau, kad žemė apvali, kaip obuolys. Teip man tuomet buvo linksma ir smagu, kad ir pasakyt negaliu. Tiek tiktai budavo man liudna: pradėdavau apie tai pažįstamiems vaikams pasakoti, o jie arba neklausydavo, arba juokdavosi ir prasivardžiuodavo.

Pasikalbėjimas antras.

ANT KO ŽEMĖ LAIKOSI?

Po ano pasikalbėjimo su klebonu, buvau truputį susiraminęs, bet neilgam. Praslinko mėnuo, rasi ir daugiau ir vėl senoviškai tai apie šį, tai apie tą pradėjau paisyti... Tai sriuba išbėgs, tai batų nenuvalysiu, arba tabokos vietoj tabako į tabakierką prikimsiu... O vis dėlto, kad vėl vienas klausimas į galvą man įstrigo.

Žinau, kad žemė apvali; bet kaip ji laikosi, ant ko stovi, kuo paremta — to permantinti negaliu. Visoko man apie tai pripasakojo. Vieni sako: esant tokia didelė žuvis; žemė ant tos žuvies gulinti, o pati žuvis gulinti didelėje jurėje; kaip tik pasijudinanti toji žuvis, tai žemė drėbant, o kaip suduodant vuodega į vandenį, tai lietus lyjas.

Aš toms pasakoms netikėjau; jug ir jurė ir didesės žuvys ant tos pačios žemės prisilauko; tai kaip gi žemė ant jų gal gulet? Neteisybė teip-gi, buk žemė nuo tos žuvies drėbant, nes tuomet ji visa drėbėtų, o aš esu skaitęs vienose knygoose, kad žemė kaip dreba, tai dreba

(Toliaus bus.)

Amerikonai ant užimtos jų Kubos visame elgiasi savotizkai, žino na ir vietinius darbininkus bando išnaudoti kiek tik galint, bet darbininkai, matyt, nesiduoda savę teip akiai kirpti, kaip amerikoni malonėtu. Sztai mieste Cardenas darbininkai prie laivų ir kiti ypacz prie gabenamojo cukriaus sustraikavo, reikalaudami tokio apmokėjimo, kad jiems pareitų nors po \$2.00 už 12 valandų darbo. Bet įstabiliausias paliepimas amerikoniško gubernatoriaus gen. Wood, kurį jis nusiuntė miesto alcade'i (bulmistru): „Neprotingi reikalavimai turi but atmesti. Tokis pasielgimas, kaip szis, dizekziai užkenkia pasiturėjimui prekystės szalyje. Reikia viską daryti, kad nuslopinti apsireiszkimus tokio skyriaus. Jeigu negalite suvaldyti reikalus, jums bus duota reikalinga pagelba. Darykite viską, kad įgabenti isz kitur darbininkus ir pradėti darbus“. Tikrai amerikoniškai: jeigu neuždirbi tiek, kad isz-maityti savę ir szejmyną, tavę papenės kulkomis.

Isz Hongkong, Kinuose, pranesza, kad netoli nuo tenai esanciją muitinyciją Kumchuk nežinomi plėszikai užpuolę apiplėszė, iszneszdami daiktų vertės apie ant \$8000.

Rusų valdzia didei apsunki-no iszėjimą daktarystės mokslo kaip ir visų kitų. Kas-žin ar ji teip pat pasirupins ir ligonių skaitlių sumažinti.

Anglijos karalienė ant senatvės užsimanė įtaisyti sav pasivažinėjimui laivą, kuris kasztavo \$3,000,000; bet laivas plaukdams per daug siubuoja, tai persenusi iszdykėlė anaip-tol nė akimis nenor jo matyt. Tai ir dingo 3 mil. dol.. Anglijos karalienė, kaip žinoma, yra drauge ir ciesorienė Indijos, kur kasmet numirsza baidu tukstancziai žmonių.

Skaitlius Norvegijos gyventojų mažinasi, priežastis — iš eivystė. Mieste Christijanijoj metai atgalios buvo 226,423 o dabar tiktai 225,729 gyventojų. Bėgyje pereitų metų iš Norvegijos išėjo į kitas szalis 16,725 ypatos.

Pirm keletos metų Vokietijos valdžia buvo paskyrusi 100 mil. markių ant supirkimo nuo lenkų žemės ir pavėdimo jos žmonėms vokiszkos kilties. Dvarponiai nudziugo iš to ir naudojami iš geros progos parduoti brangiaus savo tėvų so dybas; bet tarp valsezionių per tą laiką apsireiskė ypatingas palinkimas ne vien laikytis prie savo žemių, bet dar ir nuo vokiečių jas pirkti. Per tris metus (1897-99) vokiečiai nuo lenkų nupirko žemės 9300 hektarų, o lenkai (valsezionys) nuo vokiečių 19,880 hektarų, taigi lenkai paveržė iš prūsų valdymo virszaus 10,580 hektarų.

Tokiu budu vokiečiai negali džiaugtis, jog lenkystė Poznaniuje nyksta, nes iki žmonės tvirtai laikosi prie žemės — tautystė nezusta. Prūsų Lietuvai ką tu atsiliepsi?

Vladivostoke, Siberijoj, pasirodė maro liga. Iš 19 apsirgusių 15 veikiai numirė, 4 dar guli ligonbutyje. Daugelis esą užsikrėtusių. Maro liga atsinaujina Smirnoje, Rytinėj Azijoj, dėlto Turkija ir Graikija jau įtaisė kvarantanas laivams, ateinantiems iš to portu.

Klaidu ataisa.

Aukose kankintiniams, iš Torrington, Conn.
Ad. Bendoraitis —25
Buvo \$32.44
Labu \$32.69

Atsakymai.

P. F. Vokietaičiaiui, Torrington, Conn. Klaida kas link A. Bendoraicio buvo iš jusų pusės. Iš grąžinamo surašo jus persitikrinsit, kad tas aukautojas nebuvo įrašytas, ir

mes rengėme Tamistai iš tos priežasties užklausymą, nes pasidarė atliekamų 25 ct.

P. Daugžiniui. Apie susirinkimą Union City, Conn. 2 Gruodžio mes jau patalpinome žinią No. 1, per tai antru kartu kart talpinti — niszpuola. Teiksitės kitokių žinių prisijusti.

Padekavone.

Asz, Ant. Brilius, išreiszkiau padekavonę p. agentui K. Baltukoniui, Waterbury, Conn., už laimingą pargabenimą iš Lietuvos į Ameriką mano trijų vaikų; su išpirkta nuo p. Baltukonio laivakorte nebuvo nė jokių painių, nė kasztų ir vaikakai stacziai atkeliavo nuo Eitkunų iki Waterbury.

Susirinkimas.

„Tėvynės Mylėtojų D-tės“ kuopa, Waterbury, Conn. atliks susirinkimą 24 d. Sausio 1901 m., 7½ valandą vakare, Politisz. Lietuvių Kliubo rui-muose; užkviečiami yra visi sąnariai, o teip gi norintieji naujai prisiraszyti prie T.M.D. Kuopos virszininkas,
M. J. Damijonaitis.

Pajieszkojimai.

Tegul Ona Kalvaiciūtė, kuri pereitą vasarą pribuvo į Ameriką, ji paeinanti iš Senapilės pav., Topeliszkių kaimo, arba kas ją pažįsta, atsiszaukia ant adreso:

J. Smelstorius,
Glen Lyon, Pa.

Didelis balius

„Susivienijimo“ kuopos bus Seredoje 16 d. Sausio 1901 m. Prasadės 7 valandą vakare ant Landmessers Hall, Wilkes-Barre, Pa. Muzika bus ko puikiausia. Szirdingai užkviečiam iš visos apielinkės.

Komiteta-

Įženga 25 ct.

Ant pardavimo Hotel'is.

Parduodu Hotel'į su puikiai isztaisytu baru ir puikiausia del biznio vieta visam mieste, ant kampo Main ir Gailord Str. Plymouth, Pa.

W. J. Reese.

Juozas Czernikas,

duodu visiems žinot, jogei parduodu LAIVAKORTES (szifkortes) ant visų lipijų ir greičiausių Laivų jurėmis ir už pigiausia prekę.

Teiposgi siuncziu piningus į visas evieto dalis greitai ir pigiai. Norintie kad piningai į tėvynę siuncziami neprazūtų ir greit nueitų, tegul kreipiasi pas: Juozą Czerniką,

13 S. Canal str.
Wilkes-Barre, Pa.

Griaciausiaiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave
Scranton, Pa.

DIDELIS SKLODAS

S. J. Mockaiczio

Uzlaiko geriausia Vyną, visokio skyriaus Arielkos ir kitų szyrdį pastiprinanczių gėrymų, teipgi skaniausių Cigarų, tik nepamirszkite vietas

S. J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str.

SHENANDOAH, PA.

D. L. & W. B. B.

Trasial iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghamton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarų.

Ant 7:38; 9:02; ir 11:33 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susivienijant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimora, ir t. t.

Ant 2:25; 3:47; 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buff. Jo, ir visų tarpinių stacijų.

Ant 2:00 2:49 4:32 6:43 9:50 11:33 pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susivienijant del Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.

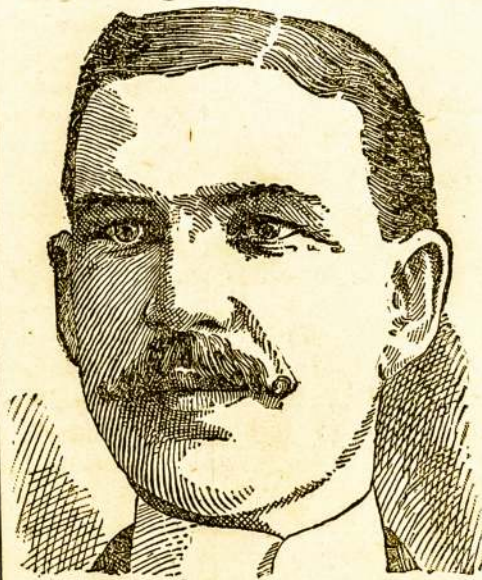
Tiketetai už pigianę prekę į visas szalis, Sziaurę — Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztųjų anglių apielinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa.

CASH for acceptable ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centų nupirke dangiaus mėsos mus krautuveje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodėl? M-s perkame už piningus ir parduodame už piningus, uz tai nekur neprakisizame. Nepraszykite pas mus bar-2001. NUMAZINTOS PREEKS MUS MESOS KSAUTUVE. 6 W. Main st. Plymouth. Pa.

Vien del vyru.

Dovanai pakeli naujo iszradimo gyduolių prisiusime pacztu tik koris priduos savo adresa.
Kuris sugražins sveikata trumpam laike.

A. E. Robinson M.D.C.M.

tuojaus pertikrins kaip lengvai gali iszgydyti savo silpnumus, jeigu vortosi tam tikslui atskanczes gyduoles. Insitutatas neaprobezinoje, bet kuris tik raszys, aplakys dovanai pakelį užpcezyta kad nebūtų kokio apsirikimo priezsal apgavyta. Ra-zik tuojaus.

Dovanai prabos pakelis pasek mingiausių gyduolių bus prisius-tas kožnam per pacztą, kuris pa-raszys į State Medical Institute. Tos gyduoles daugybei vyrų su-gražino sveikata, kurie per dau-gelį metų kentėjo proto ir kuno ligas paeinanczias nuo jaunystės, uz tad Insitutatas prizada kožnam kuris atsiszauks, prisiust pakelį dovanai.

Kožnas kuris jaučia anti ly tiesko silpnumo paeinanczio nuo jaunystės, kuris silpnina spēkas ir atmintį, sukella dieglius strė-nose arba nevaldymo lytieskų dalių gali sugrįzt į sveikata gy-dydamasis namie.

Tos gyduoles turi neapsakomą pasekmę nes jos atsiekia sulez-kandytas vietas daduodamas dru-tybę kur labiausia reikalinga. Iszgydo kožną ligą iszarinė'o visokius nesmagumus isisenėjusiu nuo kelių metų per nenatū-raliezka paselgimą iszgy'to kiek vienam atsitikime. Dasiznok State Medical Institute, 520 Elek-tron Building Ft. Waine, Ind., o apturėsi trumpam laike pakelį gyduolių dovanai. Insitutatas nori pagelbėti daugybei tokių vyrų, kurie negali apieist savo na-tumus ir nusiduot į gydynczies ai dovanai prisiustas pakelis

gaun
Kale
Kas
Pe
Vals
no
te
Minc
to
ak
Van
vi
Juok
K
Kaip
va
pu
Kaip
li
Graž
pe
4
„Ap
„Ga
Vyt
Gud
Apie
Tev
Pasa
Mar
„Au
Juoz
Kall
Liet
Uz l
k
Svie
Girt
Trui
Ant
Kata
Vad
Gyv
G
viso
rym
kier
mos
visa
kort
du k
T
TEI
vide
P
M
gul
cuz
Dai
Ras

Naujos knygos

- gaunamos „Vienybės“ išleistuvėje:
- Kalendorius 1901 m. pusl. 78 15c
 - Kas priešius? Paraszė Lazdynų Pelėda, puslapių 32 10c
 - Valsčiaus sulas. Komedijs vie-noje veikmėje, paraszė Žemaitė, pusl. 19 10c
 - Mindaugis Lietuvos karalius. Ist-orijos paveikslas penkiuose aktuose, puslapiu 86 25c
 - Vanduo ant žemės, po žeme ir virszuje žemės, pusl. 33 10c
 - Juokų knygelė, surinkta L. J. K., pusl. 95. 25c
 - Kaip Maskolija persekioja Lietu-vą Supieszė kun. V. Dembskis, pusl. 15 10c
 - Kaip geriausiai laidoti numirė-lius? pusl. 29 15c
 - Grazi dainų knygelė. Išleista per Giedrį. 30 puikių dainelių 47 pusl. 10c
 - „Apszvieta“ 1—13 \$3,00
 - „Galybė“ 1—12, puslapių 484 \$1,00
 - Vytoliorauda I ir II dalis \$1,25
 - Gudai tr Lietuviai 50c
 - Apie turtų išdirbimą 35c
 - Tėvynainių giesmė 15c
 - Pasaka apie Adomą ir Jievą 10c
 - Margumynai, paraszė Bevardis 25c
 - „Ausra“ 1884 ir 1885 m. po \$2,00
 - Juozo Miglavaros rasztai 25c
 - Kalbamokslis lietuviszkos kalbos 50c
 - Lietuvisz.-angliskzas žodynėlis \$1,00
 - Už ką lenkams turime būti dė-kingi arba nedėkinhi 25c
 - Svietio pabaiga 10c
 - Girtybė 10c
 - Trumpi pamokslai ir rodos 10c
 - Antanukas — apysaka 15c
 - Katalikų bažnyčia ir mokslas 15c
 - Vadovas į dangų 40c
 - Gyvenimas Jezaus Kristaus 65c

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliską rodą.

Todėl nepamirskit jog mano HOTTTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

Medega laikraszcziams, per guldymai isz angliskzos, prancuziskzos ir vokiskzos kalbų. Dainos dėl notų. Illiustracijos. Raszykit: S. Malevsky Care of L. M. 11 St. Marks Place. New York City.

Gera proga!

SKOLINAME PINIGUS IR PARDUODAME LOTUS.

Ant užstatymo (mortgage) ir statymo namų skoliname pinigus.

Mes galime paskolinti jums pinigų statyti namus, jeigu jus apsaugosite (insurance) savo gyvastį. Tai yra geras plianas, kuomet jus mokate randas. Pamišlykite apie tai: jus pasiskolinate 500-2500 ar daugiau, apsaugojant savo gyvastį, jus galite atmokėti paskolę, mokant kaip jums iszpuola ir jeigu jus numirtumet kokiam nors laike, jusu savastis (property) bus be skolos ir jus szejmyna turės namą. Apsaugojimas gyvasties atmoka skolą. Pamišlykite apie padėjimą, kokiam jus paliktumet savo szejmyną, jeigu pasiliktumet užmuzstais prie darbo anglekasyklose. Sziteip apsisaugojant jus szejmyna yra aprupinta.

Mes teipgi skoliname pinigus ant, jusų turto (property), jeigu jums iszduosite pirmą užstatymą (mortgage).

Parduodame lotus ant S. Wilkes Barre, Pa., palei strytkarių kelę į Plymouth'ą vaziuojant, už labai pigę prekę nuo \$300 iki \$500 po \$5,00 ant mėnesio mokant. Jeigu jus norite skolyti pinigų ar pirkti lotų kreipkitės prie mūsų:

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
PLYMOUTH, PA.

Kas prisius \$1,25

tas aplaikys 50 puikių popierių gramatams riszytie su puikioms dėl kiekvieno stono pavincziavonėm apskaitimais ir naujai isz Paryžiaus pargabentom, skubinkitės nes tik prieš KALĖDAS ir NAUJUS METUS tokios bus gaunamos. Kasztus prisuntimo mes patys apmokame adresuokit teip.

W. KUDARAUCKAS,
Box 234 LAWRENCE, MASS.
nesiuskit markėmis.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the **Scientific American.** A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers. **MUNN & Co.** 361 Broadway, New York Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Del vyru tiktai.

Asz kencziau daugelį metų, kaip pasekmę jaunystės iszdykumo ir perzengimą įstatymų prigimties. Asz iežiedau žimtos dolerių ant daktarų, nerandant pagelbos. Galiaus, lankantės savo szalije, asz kreipiausi prie tulo garsaus daktaro Viennoje ir jis davė man gyduolį, kurios manę vis szkal iszgydė. Asz apie tai pagarsinau savo draugams ir tie, kurie kentė phiziskai, bandė ir iszgydytais tapo. Tada asz visiskai pereiludijau, kad kiekvienas kencziantis nuo tų ligų, gali atgauti sveikatą, vartojant tas gyduoles.

Daktaras davė man receptą ir gerai žinant, kad daugelis galėtu pasinaudoti isz jo, asz pasiryžau suteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz neturiu ką parduoti ir pinigų visai nenoriu. Asz garsinu vien dėlto, kad szį žinia ne vienam gali būti naudinga. Jeigu reikalaujete, raszykite idėdami markę ant atsakymo ir asz atsiueiu jums tą receptą lietuviszkoji kalbol. **KAREL JOHNSON,** 32 Hohmau st., Hammond, Ind.

Didelis lietuviszkas PABRIKAS SKRYBELIU!

Dirbu Skrybeles kietas ir minksztas vi-okių spalvų, geriausia proga dėl lietuviszkų sztonyčių kad parduodu tuzinais in sztorus ir ant geriausių iszlygų. Jeigu norit turėti savo krautuvėse geras skrybeles dėl savo kostumerių tai kreipkitės pas:

E. F. Bloom'a
55 McChesney st.
ORANGE N. J.

Dr. Kallmerten GARSINGAS SPECIALISTAS

Chroniskų, nerviskų ir privatiskų ligų vyrų, moterių ir vaikų kuris iszgydo per paczta.

\$1,000

nagrados duos dėl to gydintojo kuris iszgydė tiek ligų ligų į tą laiką kiek Dr. K. Jojo gyduolės yra dirbamos isz žolių ir szaknų dėl kožno ligonio atskyriam. DR. KALLMERTEN ISZGYDĖ TUKSTANCIUS. Daugelis likos gydintojų apileisti kaip neiszgydomi. Jeigu kentit ant kokios norints ligos, raszykite pas Dr. K. idant prisustu RODA (DYKAI). Apraszykit gerai savo ligą, lytį, (vyras ar moteriskė) amžį, kiek sveri, truputį plaukų ligonio ir už 2 centus pacztinę markę o apturėsi teisingą apraszymą ar galima bus iszgydint ar ne. Adreasas:

DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

GYVASTIES GYDUOLE!

iszraeta pirm dviejų metų Europoje — iszgydė tukstanczius žmonų. Pargabenta Amerikon per gydymo ineticuciją **INTERNATIONAL CLINIC.** Gydo:

REUMATIZMA: artetizmą, skaudėjimus kryziuje ir strėnoce, krutinėje, silpnumą kojų ir tt.

SKILVIO LIGAS: netrovėjimą, stoką smoko, skaudėjimą po krutine ir žemiaus, užkietėjimą vidurių ir tt.

NERVISZKAS LIGAS: sujudimą, dalinį paralyžį, epilepsiją (szokis szv. Vito), galvos skaudėjimą ir tt.

KRUTINĖS LIGAS: atskvėpimą, gerklę, uždusimą, kosulį, plautį, pradžią džiļovos ir tt.

KEPENŲ LIGAS: dieglius, geitligę, melancholiją, hemoroidus, nenorą dirbtį ir tt.

GUMBO LIGAS: sustojimą antdrapanių, sopolingą mėnesinės tekėjimą, skaudėjimą apatinės dalies kryžiaus, tekėjimus ir tt.

INASTŲ LIGAS: puslės, szlapumo kanalų ir tt.

ODOS LIGAS: iszmėtymus, dedervines, niežus.

Gyvasties gyduoles czystija krauja.

Jeigu kentit, pamegink tik vieną plėczką **GYVASTIES GYDUOLIŲ** o busi dėkingas. Plėczka kasztuoja \$1 00 (vieną dolerį). Užpraszymai tuoiaus iszsiuncziami Express Pinigus prisiusiti apsergėtame laiszke arba per Money Order ant adreso: **International Clinic,** 8361 Superior Ave. Station S. Chicago, Ill.

Ar esi kurczias??

Kożnas kuris yra kurczias yra iszgygy as nauju mūsų iszradimu; kurie apsigema kurti yra neiszgydomi. Naujas ir lengvas budas. Apraszyk savo negalę. Agzaminavojimas ir rododa dovanai. Kiekvienas gali gydytis namie be didelių kasztų.

Dr. Dalton's Aural Institute, La Salle Ave. Chicago, Ill.

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through vs advertised for sale at our expense. Patents taken out through us receive special notice, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors. Send for sample copy **FREE.** Address,

VICTOR J. EVANS & CO., (Patent Attorneys,) Evans Building, WASHINGTON, D. C.

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo lez-rastas Austrijoje ir pasidėkavojant su o nandai Kryzius tas veikt prasipatino Vokietijoje, Prancuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos valstose, ir sziandien yra labiausiai pagelaujamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir dangelio kitų kuno negaliu.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma, teip muskulu kaip ir esnariu Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nervizkoma, Nervu nusilpnėjima, Silpauma, Prastota Nerwu Gyvima, Nervu Nupuolima, Nemiga, Abejotinguma, Dvasios Nupuolima, Hysterija, Paralyziu, Sustengima, Drebulys, Neuralgija, Apoplektija, Nuomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, Galvos skaudėjima ir visus Nervizsko sistemo auggedimus.

Veikmė jo apsirėszkia pati per save begyje keletos dienu, bet karais užtrunka keles dienas.

Kryzių reikia nesziint diena ir naktį, pakabinta ant szilkinio szniuruko ant kaklo augszczian szirdines indonobos. Mėlynoji pusė turi but in spacia apversta. Tri sz naudojima ir viena syki ant dienos po to indė Kryziu tu truputį drungna geriausio utuso skytima ir laikyk per keleta minuociu. Valkame ziurint pagal amziu, uksena reik su vandeniu atakiesti. Prekė to kryzius yra vienas doleris ir gvarantojame, kad jis suteikt kia at nauca kaip kad vertausleje elektrizski dirzi. Kas tuojanit penkiolika bei dvidezintis sykiu daugiau. Kozna szelmynos sanarys, svelkas ir ligotas, niekad os neturi but to Elektrizsko Kryziaus, kurs yra geriansiu gelbėtojum pries visos las kuno negales ir skauemus. Prisiusk viena dolerį pe

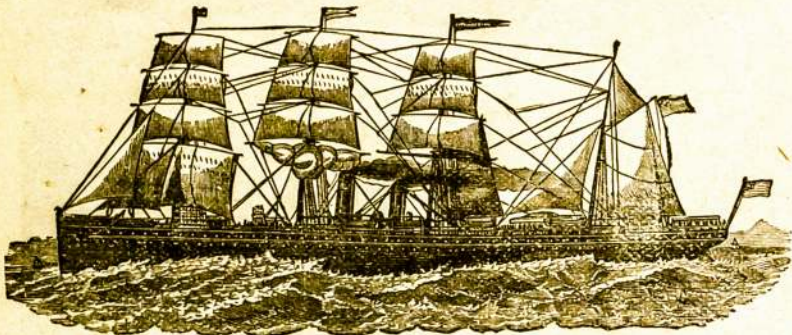
expresu, ar money order, arba registruotoj gramatoj, o mes tam tai savais kasztais pasius me viena Elektrizską Diemanto Kryziu, arba 6 už \$,00. Gaunamos tuketanczials rekomendacijas nuo ypatu, kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryziaus iszsigydė. Yra uztektina dėl parodymo jo magiszkos galybės. Sztai pora tekiu rekomendaciju:

Asz naudojansi jusų Diemanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitkriunau, kad tas kryzius tirai teip pagelbingas, kaip sakėte. Per ilga laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavan laikyti ją parizstą. Po naudojimo begy dviejų sanvalczijų jusų Diemanto Elektros Kryziaus galėjau apsieiti jau le parizsimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkavoti jums už teip didele suteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 2655 Quincy Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

Cerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Latvokortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manės pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuociu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire—insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuvių ir nei prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

KAZUNO

TRAJANKA, TRAJANKA, TRAJANKA!

Privalo rastis kiekvienoje szejmyoiszkoje stuboje, nes yra svarbi naminė gyduolė.

Trajanka suramina nuvargusius nervus, pagerina smoką ir apmalszina **Gumba.** 65 ct. su prisiuntimu per pacztą.

GUMBO-KURA, GUMBO-KURA.

Senai laukta gyduolė nuo Gumbo, patrukimo, skaudėji mo po krutine ir tam panaszių ligų, Gumbo kura ne tik ap malszina, bet ir praszalina Gumbą \$1.00 už praparetą su prisiuntimu \$1.25.

Raszyk pas aptiekoriu:

L. M. KAZUNAS,

107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulį, bronchitis, perszalimą, gripą, pradzią dziovos.

Severos Balsamas dėl Plaucziu

Geriausis gyduolė nuo kosulio.
25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai praėina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gotardo

Linimentas szejmyniszkas
Prekė 50 ct.
Lietuvizskų agentų reikalauja me visur.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str Plymouth, Pa.

LIETUVIZSKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujasią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teipogi senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

Dr. Leonard Landes,

Lietuvizskas Daktaras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyrizskų ir moterizskų ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbucziuose; Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perđėiniu mokslo Labanon, Balle-vno, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uz tikriaus iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moterizskas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nervizskų ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.

Ligas lytiszku daliu

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdziuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chronizskas ligas gydan pasekmingai, ir slėpemas ligas uzlaikau slapybėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nu 9 ryto. iki 1 po piet

nu 5 po piet iki 8 vakaro

Nedėliomis: nu 8 iki 10½ val. ryto;

nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gramatas dykai.

Užpraszydami gydyklas prisiuski-

te \$1.00.

Jeigu sergi, tai paraszyk kiek

turi metų, kiek sveri ir apraszyk sa-

vo ligą, o asz prisiusių gydyklas ku-

riomis iszsigydysi.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Paro-dos už rupestringą, tei-singą ir artistizską isz-dirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

